

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AVSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

TVOJ TEŽKI KRIŽ

Nocoj hotela Tvoje bi besede.
Hotela vere bi v ta temni čas,
da čutila bi Tvojo roko, Jezus,
Tvoj krvaveči, ranjeni obraz.

Iskala sem te po cerkvah.
V svetu, ki miru več ne pozna
je trepetala rdeča večna luč.

Iskala sem te v bisernih zvezdah.
Razum sem našla, večni Bog —
hotela sem ljubezen Tvojega srca.

Iskala sem Te, kot Te tisočeri.
In čuj — v trpeči domovini zvon je bil:
Marija romala je na Trsat.

Našla sem Te; nasmehnil si se nežno
v naročju matere begunke sam.
Kaj nisi ročke iztegnil v blagoslov?

Tesar v Avstralijo greš. Na ladji
Te vidim in Tvoj težki križ.
Čez ves svet gre njegova črna senca.
In z nami, Jezus, Ti trpiš.

Neva Rudolf.

VELIKI TEDEN

Stara narodna

Ko je Jezus od Marije odšel,
se je veliki sveti teden začel.
Je Marija polna bolečin
vprašala Sina s srcem žalostnim:

„Oh, Sin, ti ljubi Jezus moj,
kaj bo to nedeljo s teboj?“
„Danes bom kot kralj češčen,
z oblačili in palmami okrašen.“

„Oh, Sin, ti ljudi Jezus moj,
kaj bo na sveti ponedeljek s teboj?“
„V ponedeljek popotnik samo bom,
ki nikjer prenočišča ne dobom.“

„Oh, Sin, ti ljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti torek s teboj?“
„V torek pa svetu bom prerok
oznanil, da vse je minljivo povsod.“

„Oh, Sin, ljubi Jezus moj,
kaj bo na sveto sredo' teboj?“
„V sredo bom izdan ves ubog
za srebrnike od Judeževih rok.“

„Oh, Sin, ti ljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti četrtek teboj?“
„V četrtek v dvorano pojdem svetlo
kot jagnje za Sveto Rešnje Telo.“

„Oh, Sin, ljubi Jezus moj,
kaj bo na sveti petek s teboj?“
„V petek, Mati moja preljuba,
odrešil bom svet, da ne obupa.“

„Oh, Sin, ljubi Jezus moj,
kaj bo na sveto soboto s teboj?“
„V soboto pa zrno bom pšenično,
ki se v zemlji prerodi resnično.“

V nedeljo raduj se, Mati moja,
stopim čez kamen iz groba pokoja.
V roki svoji svoj križ obdržim
in z njim ves svet razveselim.“

Poslal dr. J. Koce

Zgodba Vstajenja po sv. Janezu

PRVI DAN TEDNA JE ŠLA Marija Magdalena zgodaj ko je bila še tema, k grobu in videla, da je kamen od groba odvaljen. Tekla je torej in prišla k Simonu Petru in k drugemu učencu, ki ga je Jezus ljubil, in jima rekla: „Vzeli so Gospoda iz groba in ne vemo, kam so ga položili.“

Peter in oni drugi učenec sta se torej odpravila in šla k grobu. Tekla sta oba hkrati, pa oni drugi učenec je Petra prehitel in k grobu prišel prvi. Sklonil se je in videl povoje na tleh — vendar ni vstopil. Tedaj je prišel Simon Peter, ki je šel za njim, in vstopil v grob. Videl je, da so povoji na tleh in da prtič, ki je bil na nje-

ga Gospoda in ne em, kam so ga položili.“ Ko je to izgovorila, se je obrnila in videla Jezusa, pa ni vedela, da je Jezus. Jezus ji reče: „Žena, kaj jokaš? Koga iščeš?“ Misleč, da je vrtnar, mu pravi: „Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, ga bom jaz vzela.“ Jezus ji reče: „Marija!“ Ona se obrne in mu reče: „Raboni!“ To se pravi: Učenik. Jezus ji reče: „Pojdi k mojim bratom (apostolom) in jim reci: Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu.“

Marija Magdalena je šla in učencem naznanila, da je videla Gospoda in da ji je to rekel.

govori glavi, ni ležal med povoji, ampak posebej, zvit na drugem mestu. Tedaj pa je vstopil tudi oni drugi učenec, ki je prvi prišel k grobu, in je videl in veroval. Nista še namreč umela pisma, da mora Kristus od mrtvih vstati. Nato sta se učenca vrnila domov. Marija (Magdalena) pa je stala zunaj pri grobu in jokala. Ko je jokala, se je sklonila v grob in videla dva angela, ki sta sedela eden pri vzglavju in eden pri vnožju, kjer je bilo položeno telo Jezusovo. Rečeta ji: „Žena, kaj jokaš?“

Odgovori jima: „Vzeli so moje-

Zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih durih (v hišo), kjer so bili učenci iz strahu pred Judi, stopil v sredo mednje ter jim rekel: „Mir vam bodil!“ In ko je bil to rekel, jim je pokazal roke in stran. Razveselili so se učenci, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel:

„Mir vam bodil! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljam.“ In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel: „Prejmite Sv. Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani.“

NARODNO-VERSKI VELIKONOČNI OBİČAJI

Zbral Janez Primožič

NE VEMO, ČE JE SE TAKO V SLOVENIJI v današnjih okoliščinah, vemo pa, da se mi v tujini ne moremo držati vseh starih navad. Z zanimanjem in duhovnim veseljem pa o praznikih mislimo nazaj na tiste čase . . .

Veliki teden se prične s CVETNO NEDELJO, ki je ponekod znana tudi kot „oljčna“ ali nedelja palm. Na slovesni Jezusov vhod v Jeruzalem nas spominjajo butare, ki imajo po raznih krajih Slovenije razna imena: presmec, pušlja, cvetni žegen, beganica, prantelj . . . V nekaterih krajih je bilo tudi točno predpisano, kako mora biti butara sestavljena. Ponekod na Dolenjskem je morala imeti 33 šib — 33 let Jezusovega življenja. Na Belokranjskem (Črnomelj, Drašiči) narede butaro iz treh triletnih šib in vsaka mora imeti po troje popkov v čast presv. Trojici.

Vsak del butare ima navadno svoj poseben pomen in namen. Šibe zatikajo ponekod na ostrejša hiš „zoper strelo“. Zalenje pomešajo med klajo živini. Oljčno vejico, ki marsikje ne sme manjkati v butari, zataknejo „Bogcu“ za križ. Ob hudi uri krope z njo blagoslovljeno vodo. Blagoslov cvetne nedelje naj bi spominjal in opominjal, da je vse naše življenje v božjih rokah.

VELIKA SREDA je bila zadnji delavni da nvelikega tedna. Poslej so ljudje počivali. Ko so duhovniki v cerkvi odpeli jutranjice za drugi dan, so otroci „strašili Boga“ z ragljami in drugačnim ropotom. Lepo navado so imeli ponekod na Štajerskem, da so v noči med sredo in četrtkom zaku-

tili kres. Bilo naj bi v spomin na tisto noč, ko so vojaki Jezusa ujeli in si po poti svetili. Morda tudi v spomin ognja na Kajfeževem dvorišču, kjer je Peter Učenika zatajil.

Na VELIKI ČETRTEK je le po ena sveta maša in sicer v župnijskih cerkvah. Takrat utihnejo zvonovi do sobote. Ko so se pri „gloriji“ zadnjič oglasili, so se verniki pokrižali na polju ali kjerkoli so bili, nekoliko pomolili in ponekod tudi poljubili zemljo v spomin, da bo naslednji dan umrli Zveličar vanjo položen. Ponekod na Gorenjskem in Primorskem so nekoč tudi doma postavljali božji grob kot postavljamo jaslice o božiču.

VELIKI PETEK je dan žalosti. „Bog je umrl“ ali „Bog spi“ pravijo marsikje na Slovenskem. V cerkvah na ta dan mikoli ni bilo sv. daritve, pač pa posebna bogoslužna opravila v jutranjih urah. Verniki so se jih udeleževali, čez dan so pa prihajali „bogca poljubovat“ in molit k božjemu grobu.

Obrtniki so počivali, posebno pa tešarji, da ne bi „pomagali Judom tešati Kristusov križ“. Ta dan je bil strog post. Nekdaj so jedli samo enkrat kaj malega, mrzlega. Svoje dni so imeli na veliki petek pasijonske obhode in igre. Z njimi so prikazovali trpljenje in smrt Kristusovo.

VELIKA SOBOTA je bila že del velike noči. Ker so v starih časih na ta dan krščevali spreobrnjenca, ji je ponekod ostalo ime: krštenica. Cerkevni obredi so se začeli z blagoslovitvijo ognja, ki je v ljudskih običajih imel zmerom veliko vlogo. Marsikje

gospodinje niso zakurile na svojih ognjiščih, dokler niso otroci prinesli iz cerkve blagoslovljenega ognja. Šele z njim so podkurile. Za ognjem so blagoslovili krstno vodo in nato je bila sv. maša. Pri gloriji so se spet „razvezali“ zvonovi. Kdor je zaslišal zvonove zunaj, je spet pokleknil in poljubil zemljo. Tudi je bila navada, da so se ob tem zvonjenju verniki umili v znamenje odpustitve grehov.

Gospodinje so imele ta dan veliko opravka s pripravljanjem „velikonočnega žegna“. Kolač, pirhi, hren, pleče, gnjat in še marsikaj spada k temu žegnu. V lepo okrašenih jerbasih so ga odnašale žene ali dekleta, včasih tudi otroci, k blagoslovu popoldne. Ponekod, kjer so bili preveč oddaljeni od cerkve ali od vasi, kamor je prihajal duhovnik blagoslavljat veliko-

nočne jedi, so na veliko noč postavljali jerbasa pred hišo in dobili nanj „papežev žegen“.

Ponekod so imeli vstajenjsko procesijo na veliko soboto zvečer. Možnarji so pokali pozno v noč, tu pa tam so zažigali kresove. Večinoma so pa imeli procesije zgodaj na veliko nedeljo. Na vse zgodaj so jo oznanjali zvonovi in možnarji, od vseh strani so se zgrinjali verniki k cerkvi. Mnogokje je bila navada, da so pred odhodom v cerkev obšli polja in njive proseč blagoslova za dobro letino.

Velika nedelja je bil vedno eden najsvetejših dni v letu. Razen v cerkev ljudje niso šli nikamor, obiskovati drug drugega je veljalo za nedovoljeno. Vsak je čutil, da je ta dan, ki „ga je Gospod naredil“, treba preživeti v tihem zbranstvu v družinskem krogu.

Dragi Škod urednik!

Tudi jaz vam pišem ve, če ga boste znali p ti.
 Za veliko noč bomo doma ose lepo dili. Dela ne bo -kalo + vsak bo imel svoj . Mama bo po la vse prostore, jaz ji bom pa šila vodo. ka bo pomila po . T + če, to = naš mali po , bo pa pospravil li .
 Potem bo mama in zaklala 5 el + a. Mi pa bomo barvali . Na veliko noč bomo šli v , kjer bo tudi procesija.
 Lepo vas pozdravlja čič Mil 1.

(Nadaljevanje)

PROFESOR JE DRŽAL OBLJUBO in župnik ga je z veseljem sprejel. Sedla sta v župnikovi pri- vatni pisarni.

„Najprej to, g. profesor, da ne pozabim. Tu imate potrdilnico za dar cerkvi. Pa še enkrat: Bog povrni. Ne zgodi se pogosto, da bi kdo dal za cerkev, ki se sam zanjo ne zmeni.“

„O, jaz pa rad dam. Za vami res ne bi nosil, pa ko sva se ravno srečala in sem vedel, da pobirate . . .“

„Torej ste dali bolj zavoljo mene. Najrajši sprejemam od tistih, ki dajo zavoljo Boga.“

„Pustite to! Nisem dal ne zavoljo vas in ne zavoljo Boga. Dal sem zavoljo tistih, ki cerkev potrebujejo. Ali vsaj mislijo, da jo potrebujejo. Prav enako kot dam za bolnišnico. Jaz je ne potrebujem, drugi jo pa, to vem. Zakaj bi ne pripomogel k vzdrževanju, ko imam?“

„To je že nekaj, g. profesor! Ampak bolnišnico boste morda kdaj potrebovali . . .“

„Prav lahko, kaj se ve? Že vidim, kaj hočete reči: Morda mi bo tudi cerkev še prav prišla . . . Propaganda, kaj? No, le govorite, razumem, da je propaganda vaš poklic.“

STRPNOST IN VERA

P.B.A.

„Pojdite po vsem svetu in učite vse narode . . . Veste, kdo je to naročil? Gola propaganda?“

„Vaše stališče razumem. Držite se ga, mene ne moti. Glede daru pa ponavljam: Za cerkev sem dal, za bolnišnico dam, ker mnogi ljudje oboje potrebujejo. Dalje ne mislim.“

„Pa bi le marsikdo rekel, g. profesor, na primer ta ali oni vaših stanovskih tovarišev, da ne gledate dovolj bistro. Bolnišnica je potrebna ljudem, ki so bolni, zares bolni. Tam najdejo zdravje ali vsaj iščejo ga. Potreba po cerkvi je pa po vašem mnenju samo umišljena. Kdor je dovolj močan, da lahko potuje skozi življenje brez Boga, mu ni treba cerkve. Nekako tako ste rekli, ka sva prvič govorila.“

„Tudi namišljeni bolniki so vredni sočutja. Takih sicer ne pošiljajo v bolnišnico, bolj verjetno na opazovalnico. Tudi za norišnico sem že dal, zakaj ne bi za cerkev?“

„Torej je po vašem mnenju nekaj narobe z ljudmi, ki hodijo v cerkev z vero v Boga? Cerkve jim pustimo in jih celo podpiramo zgolj iz usmiljenja?“

„Tako kot bolnikom bolnišnice. Praktično je!“

„Praktično, pravite. V kakšnem mislu?“

„Za poedinca in za skupnost. Ljudje, ki so slabiči fizično ali umsko, imajo svoje zatočišče. Brez tega bi bili sebi in drugim v breme.“

„In vendar vaše primere silno šepajo, g. profesor! Nekaj se ne ujema. Bolnika, ki ima na primer pljučnico, pošljejo v špital, da ozdravi. Človeka, ki je zmešan, pošljejo v umobolnico, da mu možganska kolesca spravijo nazaj v red. Če pa vernega človeka pustite, da zahaja v cerkev, ga s tem ne boste ozdravili od verskih predsodkov, da rabim vaše besede. Bolj ko hodi v cerkev, bolj se poglablja v svojo vero in misel na Boga se bolj in bolj zajeda vanj. Pa pravite, da z mirno vestjo podpirate cerkev?“

„So tudi bolniki, ki jih pošiljajo v bolnišnico zato, da tam laže umrjejo. So umobolni, ki ne morejo ozdraveti, pošljejo jih v umobolnico, da so s poti. Praktično je, tam so čedno spravljeni.“

„Imate res dobro srce, g. profe-

sor! Če bi razmislili vse to z golim razumom, bi verjetno prišli do drugačnih zaključkov. In ne bi bili sami in ne bi bili prvi. Saj vam je znano, da se bolj in bolj pojavlja mnenje: Nepraktično je, da puščamo neozdravljive pri življenju. Niso dovolj s poti, če jih pošljemo samo v špitale in umobolnice. Pomagajmo jim, da čimprej kar najbolj čedno umrjejo. Ali naj vas spomnim za nauke nacizma?“

„To so pojavi, ki buknejo na dan, ko se dvigne v človeku zverina. Nacizem je bil tak trenuten pojav človeškega zverinstva.“

„Ne bo držalo, dragi moj! Če ni Boga v nebesih in ne duše v človeku, kaj pa je tedaj človek? Ni treba, da se zverina v njem šele zbudi. Treba je samo, da zna biti praktičen, da rabi svoj razum zgolj pod vidikom življenja na svetu, pa so taki zaključki neovrgljivi. Če vam osebno niso všeč, je to odtod, ker mislite tudi s srcem, ne le z razumom.“

„Tako je treba in tako bi morali vsi. To je nekaj naravnega.“

„Tudi jaz pravim. Dostavljam samo, da moramo poleg uma in srca upoštevati tudi Boga. Brez njega je kaj težko ohraniti v lepem medsebojnem skladu um in ima pri tem večjo vlogo razum ali

Velika Sobota v Novem Mestu 1946

V PARTIZANSKEM ZAPORU ZAMIŠLJENO ždi pet slovenskih mož in fantov, pogumnih domobrancev: France Pregelj, France Ratej in trije drugi, ki „so znani“ le po številkah: 3,4,5. Globoko zamišljeni so, zakaj malo prej so doživeli nekaj strašnega: Na svoje oči so videli, kako so rablji na dvorišču ječe ustrelili njihovega šestega druga: Tineta Mikulisa iz Trebnjega. Bil je šofer generala Rupnika, že zato pod partizani zapisan smrti.

France Pregelj, bivši občinski tajnik, poročen, je videti najbolj priseben. Vzame si kos papirja in svinčnik ter skuša pesnikovati. Po nekaj minutah so verzi narejeni in jih prebere ostalim štirim. Po-

kimajo, Pregelj se pa loti dela, da spravi verze v roke skupini deklet, ki so zaprte v isti ječi kot domobranke, pa v drugem oddelku poslopja. Niso še vedele za Tinetovo smrt, treba jih je obvestiti. Tiho-tapska pošta je dobro delovala, podkupljeni „kiblarji“ so jo prenašali...

Kmalu so dekleta dobile papirček in brale verze:

Velika sobota 1946

Zlato sonce posijalo, ura šest je že odbila morilčeva roka luč življenja je ugasila. Telo junaka se zrušilo, izkrvavelo, rosna zemlja junaško mučeniško kri je pila, ki novih nam junakov bo rodila. Črna zemlja v svoj objem ga je sprejela, a on ni umrl — naš TINET je vstal, stopil pred večnega je Sodnika, ponesel on je tja mnogo prošenj in tožba trpečega slovenskega naroda.

(Pripomba: Nismo pesniško navdahnjeni, to je le izraz naših misli.)

Dekleta so redno „dopisovale“, poprej s šestorico, poslej s petorico, dokler ni tudi te zmanjkalo. Podpisovale so se s šifro „Mala antanta“, ni se pa ohranilo nobeno njihovo pisanje. Kaj je bila vsebina teh pisem, se da skelpati iz opazke, ki jo še danes lahko beremo v

Pregljevem rokopisu na enem od lističev: „Za včerajšnje globoke misli najlepša hvala!“

Za pravkar navedenimi verzi je prišlo na „Malo antanto“ pismo, ki ga je pisal isti Pregelj in se glasi:

Draga Mala antanta:

Zlati sončni žarki zgodnjega jutra Velike sobote so objeli in poljubili prelito kri našega sotrpina-mučenika TINETA. Ob 6.15 je strel pretrgal njegovo nit življenja na tem hudobnem svetu. Toda Tine še živi, ker mu je Vsemogočni naklenil to milost, da je odšel v večnost in vstal skupaj na dan Vstajenja za nas Križanega. Bodite uverjene, da je stopil pred morilce junaško in je tudi junaško padel. Pri njem so naši morilci lahko ugotovili, da nimajo opraviti s kakšnimi strahopetci, temveč z junaki, ki vedo, zakaj umirajo.

„Teoretično ne ugovarjam.“

„Še manj morete praktično. Dejstvo je, da javno zagovarjajo umore iz usmiljenja — mercy killings. Celó v zakonodajo jih skušajo spraviti. Smilijo se jim, je šajó spraviti. Smilijo se jim, je šajó spraviti. Smilijo se jim, je šajó spraviti. Smilijo se jim, je šajó spraviti.“

„Hm!“

„Dejali ste, g. profesor, da ne odobravate početja komunistov in drugih takih, ki preganjajo vero. Glejte, srce vam tako narekuje! Preganjalci vere tudi prihajajo do zaključkov: Vera v Boga je opij, strup za ljudstvo, nekakšna bolezen. Do tu ste vi z njimi. Od tu naprej greste narazen. Vi poslušate srce, komunist poslušá razum. In razum mu pravi: Če je v deželi jetika, ni dovolj samo jetične pošiljati v bonišnice. Treba je za-treti kotišča jetike. Prav?“

„V redu.“

„Če je tudi vera v Boga le naka-duševna bolezen ali vsaj slabost, je treba iztrebiti kotišča te bolezni, to so pa predvsem cerkve. Tako so ravnali vsi preganjalci ings. Celó v zakonodajo jih sku-

vere in morate priznati, da bolj logično in dosledno kot vi.“

„Gospod župnik, življanje je vse prej kot živa logika in doslednost. Če mislite, da me boste z logiko pripravili do tega, da začnem verjeti v Boga, se zelo motite.“

„Niti malo na mislim kaj takega. Samo to želim, da uvidite, kako nerešljivo je vse človeško razmišljanje, če Boga ne upoštevamo. To spoznanje še dolgo ne bo rodilo v vas vere v Boga, toda vsaj neko podlago utegneva dobiti, da moreva nadaljevati s temi pogovori, če se niste že naveličali...“

„Nisem zoper nadaljevanje. Čakajte, zdi se mi, da hočete reči: Če bi Boga ne bilo, bi si ga morali sami ustvariti. Brez njega nimamo merila za um in srce.“

„Tudi to so že drugi rekli, kot veste. Toda ta beseda je le nov dokaz, kako človek zabrede, če si domišlja, da sedi na tronu. Ne ustvariti Boga, preiskati pota, ki do njega vodijo. Trditi, da Boga ni, preden so vsa pota do njega preiskana, to je narobe!“

„Dobro, toda saj lahko napravimo drugačen zaključek. Prideva na isto, kar sem že rekel: Bog je nekaterim ljudem potreben, naj ga imajo. Potem je že pač vseeno, ali v resnici je ali ga ni.“

„Ampak prav to bi pomenilo — „ustvariti“ Boga! Imeti nekega

Ponavljam, ne bojimo se, ker vemo, zakaj bomo umrli. Za naše ideje je in bo prijetno umreti. Toda še kaj o Tinetu!

On je poznal našega sovražnika v vso globino in ni nič drugega pričakoval kot kar je prišlo v soboto zjutraj. Njegova smrt nas ni popolnoma nič vznemirila ali presenetila, saj vsi s tem računamo. Najbolj žalostno za nas je, da je isto jutro prišla njegova žena s hrano k vratarju in zvedela vso resnico. Njen obupen jok nam je pretresel naša precej trda srca. Torej zunanji svet ne potrebuje sporočila o tem zločinstvu. Sporočite pa zunanjemu svetu, da je (Tine) padel kot junak — Kristusov vojščak.

Vrstni red je zdaj na meni. Čakam še rešenja iz Beograda. Kakor hitro bo prišlo, bo sledila druga justifikacija na našem sprehajališču. Kdaj bo to prišlo, Vam bom sporočil.

Ako imate možnost, navežite stike tako, da dobim ilegalno pošto od žene. Isto bi želela mali Ratej in (št 3.) Važno za Vas, ki boste še ostale: Skušajte, a ne direktno, zvedeti točen naslov čevljarja, ki je v delavnici. On je bil prvotno v nemški vojski, a kasneje v VDV (partizanih). Prisostvoval je moriji in odvažanju več tisoč domobrancev iz Teharja. Je vse to videl in mu je znan tudi kraj, kjer so jih pokopali. Sedaj je sojen na tri leta. Ko bo katera od Vaše trojke prišla na svobodo, mora izposlovati, da ga primerni ljudje poiščejo in stvar obelodanijo. Kadar nas bosta zapustila naša kiblarja, skušajte ugotoviti zanesljivost novih in navežite stike z njimi. Jaz najbrž ne bom imel prilike sodelovati, ker bom na novi razpravi — pred večnim Sodnikom. V koliko me katera od Vas pozna, ne vem, ker nisem bil poznana osebnost, a na kratko povedano: Vem, zakaj sem se boril, in tudi vem, zakaj bom umrl.

Kot sva s Tineto ves čas v zaporu skupaj delila vse dobro in hudo — skupaj sva tudi spala — tako bova kmalu tudi skupaj ležala v Ložnici. Upam, da tudi takrat, ko bodo morilci izvršili svoje delo, ne bom delal Tinetu sramote. Bogu vdani čakamo zadnje postajo Križevega pota. Kakor nam je molitev vedno potrebna, tako nam je v sedanjih trenutkih še mnogo bolj. Zato se tudi Vam priporočamo in Vam bomo vedno hvaležni.

Pri nas ne vlada nikako malodušje, večasih se v sobi držimo malo bolj resno, a to le zaradi „tovarišev.“ Ako imate od zunaj kaj novic, nam jih sporočite, Vam bomo hvaležni. Bodite vse srčno pozdravljene in Bog živi „Malo antanto“.—št. 1-5.

PRIPIS: Trojka „Male antante“ je ostala pri življenju in rešila precej „pošte“ od „številok 1-5“, iz katere je napravljen pričujoči iz-pisek.

France Pregelj ni dolgo čakal na

svojo usodo. Ker je bil v očeh partizanov večji „zločinec“ kot Tine, so ga umorili z obešenjem, poprej pa strahovito mučili. Priče vedo povedati, da je umrl kot je upal — junak do zadnjega diha. Slava mu!—Jože Škrbina.

namišljenega boga, ki ga v resnici ni, kako naj to odobravamo? To bi bila usodna zmota in menda ne boste trdili, da zmota more voditi do kakšnega dobrega cilja?“

„Veste, da so stari verovali v bogove, ki jim vi pravite maliki. Recimo stari Rimljani v Jupitra in celo vrsto drugih. Strinjava se v prepričanju, da je bila to ogromna zmota. Pa je tedanjim ljudem vendar kolikor toliko pomagala k dobremu. Bali so se svojih namišljenih bogov in strah pred njimi jih je do nekih mej držal na vajetih, da niso čisto podivjali.“

„Zato, g. profesor, ker je za to zmoto vendarle tičal košček resnice! Za vsemi tistimi namišljenimi bogovi ali maliki je vendar zmerom živel resnični Bog. Do njega naravnost niso mogli, skušali so ga doseči po potu vere v malike. Košček čuta za odgovornost pred pravim Bogom je le ostal. Bilo je bolje kot nič, to ste prav rekli.“

„Poedinci so se pod vplivom te zmote dvignili do visoke stopnje lepih značajev. Poznate zgodovino.“

„So se, to drži. Pa ne pod vplivom zmote. Zgodilo se je pod vplivom tistega koščka resnice, ki je sijal skozi zmoto. Zavedali so se, da neko višje Bitje živi in posega v človekovo vest. Želeli so si

nekoga, ki bi o tistem Bitju vedel kaj več kot uradno poganstvo, ki je naštevalo dolgo vrsto olimpijskih bogov. Iz zgodovine veste, da je tudi rimski svet pričakoval Odrešenika, ne samo judovski. Ta naj bi prinesel na svet čistejšje pojme o Bogu in naših odnosih do Njega.“

„Da, tudi o tem je znano iz zgodovine. To nam tudi pomaga razumeti, zakaj so sprejeli Kristusa, četudi le polagoma, za Odrešenika. In vero, da je Sin božji. Krščanstvo je napravilo veliko dobrega, kdor trdi kaj drugega, ne pozna zgodovine.“

„Vem, kaj hočete reči: Krščanstvo je napravilo mnogo dobrega za svoj čas. Pa je doslužilo, kot vse na svetu...“

„Ni doslužilo za tiste, ki jih moderni razvoj še ni potegnil za sabo. Tako prideva zopet na isto: Strpnost in toleranca! Ta vse premosti. Vidite, da me še niste uje-li. Priznam pa, da precej spretno nastavljate past, ha, ha!“

„Ne gre mi za to, da vas ujamem. Gre za spoznanje...“

„Razumem, razumem. Vaš namen je pošten. Zato pa tudi še pridem. Za danes sem vam pa že preveč časa odščipnil. Pa kmalu na svidenje!“

„Na svidenje, gospod professor.“
(Se nadaljuje.)

NE SRAMUJ SE SRCA

LANSKO LETO SMO BRALI V NAŠEM listu o „hobby-jih“. Naj predstavim še enega! Včasih, ko kaj lepega berem — ne samo v slovenščini — si vzamem čas, da si izpišem najlepše misli, ki jih najdem v članku ali poglavju knjige. Iz takih zapiskov lahko pozneje nastane — članek.

Nekje sem bral geslo: Če si v dvomu, sledi srcu!

Razlaga je povedala: C. K. Chesterton je nekoč dejal, da se ne smemo bati čustvenosti. Pristavil je celo, da je strah pred odkrivanjem čustev strah, ki je človeka najbolj nevreden. Ker se bojimo izdati sočloveku, kaj nam občuti srce, oropamo sebe in druge življenjske nežnosti in miline. Mehko bo svojega srca skrivamo v izumetničene fraze, da ne bi kdo rekel: Kako mehak je ta človek! Ob slovesu s prijateljem nam srce narekuje, da bi dejali: Oh, kako dolgčas mi bo po tebi! Pa smo se navadili reči samo: Na svidenje . . .

Le pomislimo, koliko lepega v našem življenju je imelo svoj začetek prav v trenutnem nežem in milem občutju. Koliko prijateljev se je tako sklenilo! In koliko zakonskih zvez! Če si hočeš ustanoviti družino, ne moreš mimo čustva. Gola razumska premišljenost, dobra volja, krepka vztrajnost — te lastnosti so dobre in potrebne za ustanavljanje pridobitnih podjetij, ne zadostujejo pa za srečen zakon. Zakoni, ki jih je sklenilo tudi čustvo, obstanejo. Če je privedlo do njih samo „praktično“ razmišljanje, da srce ni prišlo do besede, se kaj kmalu razbijejo.

Kdo med nami je tako poln življenjske modrosti in močne volje, da bi si lahko privoščil zametavanje čustev? Modro je nekdo zapisal: Vsi smo tuji na svetu in le začasni gostje. Imejmo nekaj prostora v srcu za toploto in nežnost do sočloveka. Tako bo imelo naše življenje vse večji pomen.

Pred nekaj leti se je skupina mladih medicincev vadila na otroškem oddelku velike bolnišnice. Enega od njih so otroci prav posebno vzbujali in si ga vzeli k srcu. Komaj so čakali, da se prikaže ob njihovi bolniški postelji. Njegovi kolegi so to opazili in skušali dognati, od kod ta izredna yriljubljenost. Niso uganili. Končno so

postavili enega iz svoje srede, da pazi na vse početje onega študenta. Kmalu so odkrili skrivnost. Zvečer, preden so otroci pospali, je šel še enkrat od postelje do postelje in vsakega otroka pobožal za „lahko noč“.

Majhna usluga, pa tako plačilol

Ali pa zgodba o nekem Stevensonu na otoku Samoa! Živel je tam več let in se sproprijateljil z domačim poglavarjem Mataafom. Pa je Stevenson zbolel, Mataafu so pa kolonijalne oblasti zaprle. Naj je bila Mataafova krivda taka ali taka, Stevenson, čeprav zelo bolan, ga je vsak dan obiskoval v ječi in mu prinašal majhna darila. To je domačine tako ganilo, da so zgradili posebno cesto od Stevensovega stanovanja do ječe, da so bolnemu možu olajšali pot. In ko je umrl, so ga pokopali visoko na hribu in naredili postavo, da v bližini njegovega groba nikoli ne sme počiti strel. Mož si je zaslužil mir, naj ga uživa nemoten!

Naj povem še eno zgodnico. Podprla bo že dognano dejstvo, da ima dostikrat čustvo svoje zasluge tudi ob raznih iznajdbah in odkritjih, ki pomenijo velik korak na poti človekovega napredka. Ni sam razum, ne sama pamet, tudi ne sama močna volja, ki ustvarja napredek.

Zdravnik dr. Friderik Benting je izumitelj važnega zdravila — insulina. Ko je bil še otrok in živel na kanadski farmi, je imel ljubljeno prijateljico Jennie. Igrala sta se skupaj, plezala po drevju, se drsala in dirkala. Neko poletje je deklica kar na lepem odnehala, nič več se ni mogla igrati, kakor da je ohromela. Kmalu potem je umrla in dejali so, da jo je vzela sladkorna bolezen.

Benting ni mogel svoje Jennie nikoli pozabiti. Z nežnim čustvom je mislil nanjo vse življenje. Šlo mu je po glavi, zakaj ni bilo zdravila, ki bi Jennie obvarovalo smrti. Ko bi ga on sam mogel iznajti! In je res šel na delo, kot zdravnik je iskal in našel — insulin. Res je bila njegova iznajdba prepozna za Jennie, ne pa za milijone diabetikov, ki jih to zdravilo drži pri življenju. Svojo prvotno nežnost napram Jennie je Benting prenesel na človeštvo sploh. (Konec prih.) — **Jože Košorok.**

Z VSEH VETROV

ŠKOFJE V AVSTRIJI so z dovoljenjem svete Stolice in dunajske vlade razpisali ljudsko posojilo za potrebe Cerkve. Obnoviti želijo mnogo starih cerkvenih poslopij in zgraditi novih. Pozidali bodo več bolnišnic, zavetišč in katoliških šol. Škofje so pozvali vernike, naj velikodušno posojajo in imajo zaupanje v cerkveno vodstvo. To se je tudi obneslo in so v kratkem času zbrali nad sto milijonov šilingov avstrijske veljave. To je lepa vsota in si bo avstrijska Cerkva z njo krepko opomogla.

MAJHNI AVTOMOBILI, nekako iste velikosti kot znani Volkswagen, začnajo izdelovati v Ameriki na debelo. Obe največji kompaniji, General Motors in Ford,

sta si osvojili to idejo. Cene tem avtomobilom bodo okoli 1700 dolarjev. Dvojna okoliščina je privedla ameriške izdelovalce avtomobilov do tega sklepa: Amerikanci zdaj uvažajo majhne avtomobile iz Evrope in veliki ameriški avtomobili, ki so bili zadnja leta moderni, ne najdejo več prostora za parkiranje, zlasti po mestih.

ANTARKTIKO, najbolj južni kontinent na svetu, so končno dobili „pod noge“ Angleži pod vodstvom dr. Vivijana Fuchsa. Prekoračili so namreč kontinent počez od ene obale do druge. V veliko pomoč jim je bila ekspedicija z Nove Zelandije, ki jo je vodil Hillary. Hillary ni imel veliko upa-

nja, da bi bilo mogoče prodirati skozi led in snežne viharje, Fuchs je pa pogumno vztrajal in se zmotil v svojih računih samo za en dan.

LENININOVA ZMAGA v ruski revoluciji 1917 je zasluga tedanje Nemčije. To je bilo znano že doslej, saj je ves svet vedel, da je nemška vlada dala varno prepeljati Lenina iz Švice v Rusijo. Pa ne samo to. Po pregledovanju arhiva nemške vlade, ki so ga Amerikanci zaplenili po končani drugi svetovni vojni, je zdaj ugotovljeno, da je Lenin dobil iz Berlina tudi finančno pomoč. Vlada Viljema II. mu je dala 50 milijonov zlatih mark. S tem denarjem je Lenin izvedel revolucijo in spravil na vlado boljševike. Prej je moral strmoglaviti demokratično vlado Kerenskega. Današnja razdeljena Nemčija je torej samo dozorela setev semena, ki ga je Viljemova Nemčija zmetala takrat na ruske njive. Kako pravi Goethe? Vsako zlo more roditi samo novo zlo!

DRAMSKIH DEL verske vsebine manjka v Italiji, je ugotovila ondotna katoliška kritika. Zaradi tega so razpisali nagrade v znesku milijon lir za nova dramska dela, ki naj bi se sukala okoli misli: Svet potrebuje Kristusa.

O PRIDELOVANJU HMELJA je izšla v Buenos Airesu knjiga izpod peresa Slovenca dr. Leopolda Leskovarja v španščini. Trdijo, da je to prva knjiga o hmelju v vsej Južni Ameriki. Naslov ji je: Cultivo de lupulo. Zdaj vemo, da se hmelj imenuje po špansko: lupulo. Špet smo nekaj profitirali.

BODOČNOST ŽELEZNIC v Združenih Državah Amerike je na kocki. Malokomu je znano, da je Amerika edina država na svetu, ki ima vsako leto manj železniških prog in na njih manj in manj osebnih vlakov. To je lahko razumeti, če vemo, da tovarni promet ob obalah in po rekah raste od leta do leta. Osební promet po zraku je pa tudi že prekosl potovanje po železnicah. Tudi blagovni promet po zraku narašča. Tovarni in osebni avto sta pa sploh že skoraj smrtna sovražnika železnicam. Po vlakcu se vozijo samo še tisti, ki si drugače ne morejo pomagati. In teh je vedno manj. Železniške uprave so v hudih stiskah. Posebno na vzhodu od Chicago bolj in bolj opuščajo proge, ki izkazujejo zgubo. V zahodnih predelih Amerike še ni tako hudo, ker je manj naselbin in razdalje so ogromne.

„VEČER PRIJATELJSTVA“ je priredila v Clevelandu Zveza bivših ujetnikov nekdanje jugoslovanske vojske. Prireditelj je bila v hotelu Cleveland na Public Square-u. Največ zanimanja je zbudila razstava in še prav posebej slovenska. Uredila sta jo kipar Fr. Gorše in inž. Jože Sodja. Gorše je razstavil zbirko svojih lastnih del. Sledila so razna slovenska ročna dela, bilo je precej del naših slikarjev, slovenskega svobodnega časopisja in knjig zlasti iz Koroške in Primorske, pa tudi več monumentalnih literarnih del iz preteklosti. Na razstavi je bil tudi zemljevid Slovenije in slike slovenskih planin. Razstavo so poživljali nastopi pevskih zborov in narodnih plesov. Poročilo pravi, da je bilo obiskovalcev rajši preveč kot premalo. Med njimi je bilo lepo število Amerikancev, med njimi raznih odličnjakov. Ti so prejeli v spomin na razstavo Jurčičevega Jurija Kozjaka v angleščini, ki ga je oskrbel znani dr. Kolednik, mariborski rojak. Ameriški Slovenci so se s to razstavo ponovno prav lepo predstavili širši ameriški javnosti.

ROMANJE V LURD bodo priredili ameriški Slovenci v juniju. Poslovno stran tega romanja organizira potniška tvrdka „Bled“ pod vodstvom J. Suhadolnika v Clevelandu, v verskem pogledu bo pa vodil romarje „pojoči misijonar“ p. Odilo Hajnšek iz Lemonta. Avstralski Marijini častilci se jim priporočamo v molitev pred Brezmadežno v Lurdu.

NOVO CERKEV Marije Vnebovzete so si postavili Slovenci v Clevelandu, Collinwood, ker je prejšnja postala premajhna in prestara. Nova je zelo veličastna in nič ne zaostaja za Sv. Vidom in Sv. Lovrencem, ki sta tudi v največjem času dobila novi cerkvi. Istotako so si Slovenci v bližnjih naselbinah Barberton in Lorain pred nedavnim postavili novi cerkvi. Slovenci v Severni Ameriki so res občudovanja vredni. Nova cerkev Marije Vnebovzete bo z vsemi pritklinami stala blizu 700,000 dolarjev, pa župnik Matija Jager nima prevelikih skrbi, ker so njegovi farani požrtvovalni. Ameriški Slovenci pošiljajo velike vsote tudi za popravila cerkva v Sloveniji. Ameriška vlada je podarila Titu, odkar sta „prijateljstvu“, že 750,000,000 gospodarske pomoči. Za cerkve uradna Amerika ne da, Tito pa le kaj malega, da ima za propagando. Za cerkve mora priti vse iz žepa „malega človeka“, ki ima srce za Boga.

VICTORIA!

Slovenski Klub Melbourne
vabi na

VICTORIA!

„TRADICIONALNO JURJEVANJE“

V soboto 26. aprila ob 7 zvečer
V prenovljeni dvorani Prahran City Hall, Greville St.

Odbor.

VICTORIA!

Slovenski Klub Melbourne
vabi vse rojake na

VICTORIA!

VELIKONOCNI IZLET

v Plenty, na farmo družine Pungercar
Ponedeljek, 7. aprila 1958.

Prijavite se na naslov: SKM, 153 Essex St., Pascoe Vale.

IZREDENI USPEH SLOVENSKE ZNANSTVENE KNJIGE

DALEČ OD DOMOVINE, v daljni Argentini, je mlada in agilna slovenska socialna organizacija „Družabna Pravda“ založila in izdala obširno moderno slovensko znanstveno delo **Sociologijo**, ki jo je napisal slovenski sociolog, vseučiliški profesor dr. Ivan Ahčin. Dr. Ahčin je že na ljubljanski univerzi poučeval sociologijo. Trenutno poučuje sociologijo na slovenski bogoslovni fakulteti v Argentini.

V inozemstvu je imel dr. Ahčin priložnost, poglobiti se v sodobno sociološko znanost in obogaten s temi pridobitvami je napisal veliko delo v treh zvezkih in mu dal naslov Sociologija. Prvi zvezek govori o osnovnih činiteljih družabnega življenja: o pojmu, namenu, zgodovini in težnjah sociologije, o krščanski sociologiji posebej, o človeku, o družbi, družabnem redu ter o pravičnosti in ljubezni, ki sta dva temelja družabnega reda. — Drugi zvezek govori o družabnih osnovah in sicer o družini, razredih in stanovih ter o nardou. — Tretji zvezek je nadaljevanje drugega ter obravnava držazo, mednarodno družbo ter religijo in družbo.

Kritika je to delo ocenila zelo laskavo. Ocenilo so prinesle skoraj

vse slovenske izseljenske publikacije. Monsig. Škerbac je n. pr. v Ameriški Domovini zapisal, da bi v svetovni literaturi težko našli boljše delo.

Že to je nekaj izrednega, da je pešiča Slovencev, živečih izven domovine, brez vsake državne podpore izdala znanstveno delo. Še bolj izredno je to, da se je v razmeroma kretkem času prodalo okoli 700 izvodov vsakega zverka. Poznavalci razmer povedo, da so komaj toliko izvodov znanstvene knjige prodali doma, kjer živi vendar milijon in pol Slovencev.

Prof. dr. Ahčin in Družabna Pravda nadaljujeta lepo začeto delo. Pravkar se v Argentini tiska novo dr. Ahčinovo veliko in moderno delo — **Socialna ekonomija**. Danes so gospodarska vprašanja osrednja vprašanja vsega javnega in zasebnega življenja. Zato je prav, da dobimo tudi mi Slovenci, raztreseni po vsem svetu, izerpno, na najmodernejših osnovah zgrajeno gospodarsko knjigo. S pomočjo te knjige bomo lažje razumeli razna dogajanja na vzhodu in zahodu.

Prof. dr. Ahčin in prav tako pogumna založnica Družabna Pravda zaslužita ne samo vso našo pohvalo, ampak tudi vso našo pomoč.

Slovensko društvo v Sydneyu
vabi na

VINSKO TRGATEV

V Slov. domu, 121 Queen St., Woollahra
V soboto 19. aprila ob 7 zvečer. Rezervirajte
prostore.—Domaca kuhinja odprta ves večer.

FB 1085

Odbor.

V CELJU je nenadoma umrl slovenski pisatelj Vladimir Levstik. Bilo je na sam sveti večer 1957. Dosegel je starost 71 let. Od njegovih del sta morda najbolj znana povest Gadje gnezdo in roman Višnjeva repatica. Verjetno je pa bil Levstik za slovensko slovstvo še bolj pomemben kot prevajalec. Poslovenil nam je razna velika dela iz ruščine, francoščine in angleščine. S svojim slovstvenim delom se je izkazal za mojstra slovenskega jezika.

STOLETNICO RESLJEVEGA rojstva so obhajali v Sloveniji. Reselj, prav za prav Ressel, je bil po rodu Čeh, bil je pa oženjen s Slovenko in je dolgo živel na Slovenskem. Proslavil se je zlasti z iznajdbo ladijskega vijaka. Svoje poskuse v tej smeri je začel v reki Krki pri Novem mestu, dovršil jih je v Trstu, kjer se je končno nastanil. Pokopan je v Ljubljani. Univerzitetni profesor dr. Vladimir Murko je napisal o Reslju debelo knjigo, ki podaja njegovo življenje in delovanje v vseh podrobnostih.

IGRALKA CERAR-DANILOVA je umrla v Ljubljani sredi januarja. Dočakala je celih 98 let. Njeno dekleško ime je bilo Gostič, poročila se je pa z enim najbolj priljubljenih ljubljanskih igralcev, Danilom Cerarjem. Na

odru se je pojavila že leta 1884. Več let je bila tudi v Ameriki in se udeleževala med ondrotnimi Slovenci.

V TRBOVLJAH so rudarji uprizorili resno gladovno stavko. Zahtevali so izboljšanje delavskih pogojev. Komunistični poglavarji so bili zaradi stavke v velikih skrbih. Miha Marinko je šel osebno v Trbovlje in skušal stavarje pomiriti. Domači listi so skoraj decela molčali o dogodku, precej je pa vedel o njem povedati zamejski tisk. To je silno jezilo samega Tita. Kako se je stavka končala, ni točnih poročil. Verjetno je morala vlada rudarjem vsaj nekoliko popustiti. Na pisanja zamejskega tiskah so komunisti izjavili, da stavka ni imela političnega ozadja, šlo je samo za tehnično izboljšanje v rovin. To so pa tudi dobili. Sploh je bilo že vse v načrtu, za kar so pa rudarji prepozno zvedeli in torej „brez potrebe“ začeli stavko . . .

PISATELJ IVAN PREGELJ je bil pred novim letom resno bolan. Poročilo pravi, da je že delj časa pri slabem zdravju, drugače pa še

SYDNEY!

N.S.W.

SYDNEY!

POVELIKONOČNA ZABAVA

v Paddington Town Hall dvorani

Ponedeljek 7. aprila ob 6. zvečer

Vse kot po navadi. Vsi rojaki in rojakinje in prijatelji vljudno vabljeni.

Odbor Sl. društva.

STALINA SO STISNILI

V NAJNOVEJSEM IZDANJU so stisnili Stalina na 6 strani, dočim jih je imel v prejšnji 46. To je seveda v skladu z napadi in obtožbami, ki jih je izrekel pred dvema leti Stalinov naslednik Hruščev. Enciklopedija imenuje Stalina „velikega moža in to neglede na pomanjkljivosti značaja in presojanja“. Omenjeno je znamenito pismo Leninovo, ki opisuje Stalina kot „suroveža, trmastega svojevoljnega in brezobzirnega do tovarišev“. Dalje piše, da je Stalin delal pogrešene odločitve v gospodarstvu in resne napake v zunanji politiki. Tudi njegova masovna pokolnja nasprotnikov od leta 1937 dalje so bila nepotrebna, ker so bili nasprotniki že ob vso moč. Važno vlogo je igral Stalin v obrambi Rusije med drugo svetovno vojno. Motil se je pa, ko je pripisoval preveliko važnost nenačelnemu paktu med Nemčijo in Rusijo. Med Stalinove povojne napake štejejo zahodni diplomati prelom s Titom. Zadnja leta življenja je pa bil vse preveč zavzet za osebni kult . . .

Tako Enciklopedija. Med vojno, ko je bil Stalin neomejen gospodar v Sovjetiji, so se prijatelji

svobode in miru zatekali k političnim šalām. Med njimi je slovela kot ena najboljših:

„Kdaj bo na svetu zopet mir?“

„Ko bo Stalin na smrtni postelji prejel brzovaj: Hitlerja je pri Mussolinijevem pogrebu zadela srečna kap.“

No, danes ni treba več segati po šali ob ugibanju o koncu teh mogočnejšev. Pravična božja dekla smrt je opravila svoje delo nad njimi po besedah psalmista: *Močotce je treščil s prestola . . .*

Da pa mrtvemu Stalinu „jemljejo slavo“, ki je sama na sebi kaj dvomljiva, Hruščev in tovariši, spada med najbolj tragična poglavja o nehvaležnosti in nelojalnosti svetovne zgodovine. Saj je Stalin napravil iz njih, kar so. In oni so napravili iz Stalina, kar je bil.

Tudi dialektični materialisti ne morejo ubiti slabe vesti, ki z nedosegljivo bistrostjo pravi o njej filozof in svetnik Avguštin: „Vsak neurejen duh samega sebe najhuje kaznuje.“ Ko stiskajo Stalina, ki ga je že stisnila smrt, spričujejo svojo lastno stisko. Toda tudi zanje božja dekla brusi koso . . .
Dr. I.M.

Izpod Triglava

vedno poln vedrosti. Podoba je, da je omenjeno bolezen prebolel.

„**PRIHODNJO NEDELJO**“ je naslov novi igri, ki jo je napisal tržaški pisatelj Josip Tavčar. Na oder jo je spravilo tržaško narodno gledališče, nato pa gostovalo z njo na Občinah in v Sežani.

SLOVENSKI LIKOVNI UMETNIKI so razstavili svoja dela v Pragi: slikarja Gojmir Kos in Miha Maleš, pa kipar Karel Putrih. Češki tisk je ob tej priložnosti mnogo pisal o umetniških vezeh med Čehi in Slovenci. Poudarili so, je najgloblje temelje za te stike položil rajni Jože Plečnik.

V TRŽIČU na Gorenjskem skušajo postaviti na bolj trdne noge znano tovarno „PEKO“ — Peter Kozina. Nabavljajo nove stroje in upajo, da bodo še v letošnjem letu dosegli rekordno število — milijon parov čevljev na leto. Nekaj kreditov so izposlovali od države, nekaj pa od privatnikov. Na splošno se pa Slovenci zelo pritožujejo, da država ne pospešuje domačih podjetij, ampak ves razpoložljivi denar gre za moderniziranje Bosne,

Macedonije in Črne gore. Beograd trdi, da je to prav, ker je treba doli pomagati. Slovenci imajo pa seveda o vsem svoje mnenje in pravijo: Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in . . .

V TRSTU je Slovenska demokratska zveza praznovala desetletnico svojega obstanka. To je politična organizacija Slovencev na Tržaškem. Na proslavi je dr. Angeletto izjavil med drugim: „Bliža se Evropska skupnosts skupnim tržiščem in Evratomom. Meje držav se bodo izbrisale in šivinizem bo obnemogel. Demokracija in svoboda bosta iztrebili teror in totalitarizem. Prav naši obmejni slovenski kraji okrog Trsta bodo igrali izredno važno gospodarsko vlogo. Takrat bo Sl. dem. Zveza triumfirala s svojimi načeli in za njo bo ves slovenski narod.“

O TITOVIM BOLEZNI govore mnogo tudi v Sloveniji. Slutijo, da ima mož raka. Ker mu je beograjska klima neugodna, se drži večinoma na Brionih ali na Gorenjskem. Baje je med komunističnimi vrhovi že mnogo trenja zaradi nasledstva. Vzdržuje se mnenje, da bo kmalu postal Kardelj predsednik vlade, Rankovič pa vodstvo stranke. Tito bi naj ostal samo še predsednik republike, dokler pač bo.

BEŽNE SLIKE IZ VELIKEGA SVETA

★ V Indoneziji je položaj še vedno zelo nejasen. Svet ugiba, kaj se bo izcimilo tam, zlasti pa skuša razbrati razvoj dogodkov naša Avstralija. Saj je Indonezija naša bližnja sosedna. Na otoku Sumatra se upirajo z orožjem centralni vladi, ki skuša gospodariti iz Jakarte na otoku Java. Uporniki izjavljajo, da so proti vladi in predsedniku Soekarnu zato, ker igra v roke komunistom. Trdijo, da Soekarno dobiva orožje iz Rusije in Kitajske. Baje pa tudi uporniki dobivajo orožje iz tujine, pa dobivatelja še nihče ni odkril. Vojskovanje je precej resno. Uporniki se kak dan pohvalijo, da so si podvrgli toliko in toliko Indonezije, drugi dan pa vlada izjavi, da je spet prilično vse v njenih rokah. Položaj je trenutno v stanju ugibanja. Kaj prinese bodočnost, je težko reči.

★ Hruščev se še zmerom na vse kriplje trudi za „vrhunski sestanek“ med Vzhodom in Zahodom. Posebno se želi sestati z Eisenhowerjem, če ni drugače, magari v Washingtonu. Podoba je da bi Hruščev zelo rad videl Ameriko. Preden bi prišlo do takega sestanka, hočejo vedeti, o čem bi se razgovarjali. Sovjetija pošilja svoje predloge, Amerika se nanje poživlja. Amerika pošilja svoje, na te se poživlja Sovjetija. Vsak teden je kar precej takega poživljanja, vendar diplomati verjamejo, da do sestanka v resnici pride. Hruščeva vztrajnost bo uspela, pravijo. Nekateri mislijo, da je Hruščevu tak sestanek potreben, da si z njim utrdi ugled doma. Drugi sodijo, da je Hruščev ponujanje razgovora in mirovni ponudb samo pesek v oči. Medtem, ko skuša zaposliti zahodni svet s pripravljanim vrhunskima sestankoma, na tistem pripravljajo nove komunistične udare v Aziji. Morda prav v Indoneziji, morda v Koreji, Vietnamu, na Formozi ... Mnogi svare: Nobene vere besedam komunistov, pa naj bodo še tako lepe in sladke!

★ Avstralija se je razburila, ko se je zvedelo, da misli Amerika delati v vsemirju v njeni bližini poskuse z „nuklearnimi“ razstrelki. Znanstveniki pravijo, da lahko nastane „radiacija“, ki bo nevarna življenju in zdravju Avstralcev.

★ Italija bo imela prav kmalu splošne volitve. Poudarjajo, da bodo izredno važne. Baje bo igrala v

njih veliko vlogo znana zadeva škofa v mestu Prato, ki ga je sodišče vsaj „načelno“ obsodilo zaradi žaljenja časti. Komunisti so v njegovi škofiji na vso moč odvrčali ljudi od cerkvenih porok. Kot dušni pastir svoje škofije je moral končno javno povedati, da so civilne poroke za katoličane neveljavne in pohujšljive. Eden takih parov ga je tiral pred sodišče, dasi bi Italija po lateranski pogodbi ne smela sprejeti tožbe zoper škofa. Sam papež se je zavzel za škofa in demonstrativno odpovedal vse proslave obletnice svojega kronanja. Vsa Italija se je razburila in z njo več ali manj ves svet. S katero „stranko“ drži večina v Italiji, se bo baje pokazalo pri — državnih volitvah ...

★ Okoli deest milijonov romarjev pričakujejo tekom tega leta v Lurdu na Francoskem. Obhajajo stoletnico prikazovanja Brezmadežne Bernardki. Zanimivo je, da tudi svetni časopisi in tedenske revije kar dosti čedno poročajo o dogodkih v Lurdu.

★ V Sovjetiji so imeli velike volitve v marcu. Seveda po znanem komunističnem kopitu. To pot so smeli tuji poročevalci opazovati volitve in trdijo, da je neko število volilcev imelo pogum, da so črtali imena vladnih kandidatov. Več pa niso mogli napraviti, ker volilni zakon ne dovoli drugega kot voliti za kandidata ali proti njemu. „Izvoljen“ bo pa tako ali tako.

★ Pijančevanje, spoinostne zablode, razgrajanje in vsakovrstna nemoralnost starine in mladine razburja ves svet. Nič manj ni tega zla, pravijo, pod komunisti kot v svobodnem svetu. V Sovjetiji in satelitskih deželah zlasti preganjajo pijančevanje, ki se tako strašno širi, da se v tovarnah pojavlja nevaren zastoj. Uzakonili so ponekod naredbo, da pijanec izgubi delo in obenem stanovanje. Na Zahodu, tudi v Avstraliji, na vse mogoče načine ugibajo, zakaj je mladina tako razbrzdana in kako jo spraviti v red. Toda le redki so glasovi, ki zadenejo v živo: verske vzgoje manjka, zapeljivosti povsod več ko dovolj, časopisi in revije pohujšujejo s slikami in besedilom, kino, televizija, ulica, izleti, avto, brezbriznost staršev, oblasti in vse javnosti — kako naj pa bo mladina v takih okoliščinah dobra? — *Hotimir*.

MOHORSKE KNJIGE

Za lanske knjige (Koledar za 1958) se je oglasilo toliko odjemalcev, da je zaloga zmanjkala, čeprav nam je Mohorjeva poslala blizu sto kolekcij po štiri knjige. Nekaterim nismo mogli več postreči, toda nekako za veliko noč pride nova zaloga iz Celovca, zato bodo vsi dobili naročene knjige, pa še nadaljnja naročila z veseljem sprejemamo.

Poslajte naročbo s priloženim enim funtom ali na MISLI ali na podpisane. Naslov v KOLENDARČKU. Bom lahko še vsem postregel.

Sprejemamo naročila že tudi za naprej, to se pravi, za Mohorjeva izdanja, ki pridejo za prihodnji Božič, Koledar za 1959. Najbolj pravilno bi bilo, da bi Mohorjeva

imela tudi v Avstraliji člane ali ude, ki bi vsako leto plačali udnine en funt, pa avtomatično prejeli knjižni dar vsako leto. Zdaj je čas, da se prigrasite za ude za leto 1958. S članarino so plačane tudi knjige že vnaprej. Saj veste, da je bilo v domovini tako, uvedimo enak postopek tudi tukaj. Mohorjeva je cerkvena bratovščina in udje imajo od nje tudi duhovne dobrote — odpustke — ne samo knjige.

Uvedimo ta postopek, pravim, da ne bomo šele sproti ugibali, koliko knjižnih zbirk naj naročimo. S tem se izpostavljamo nevarnosti, da bomo dali poslati preveč ali premalo — v obojnem primeru imamo težave.

Udnino sprejemajo MISLI ali pa podpisani. — *Dr. Ivan Mikula*.

DA JO SPOZNAŠ!

Glej na štiri pikice pod njenimi očmi eno minuto, ne da bi trenil z očmi. Nato hitro vrzi pogled na svetlo steno, ne treni z očesom, glej na steno pol minute in prikazala se ti bo. Posebno jasna bo njena prikazen, če zvečer narediš poskus pri luči in namesto na steno pogledaš skozi okno v zrak.

SLIKA VELIKEGA CETRTKA

VIŠEK VLJUDNOSTI, DVORLJIVOSTI, izvirajoče iz nadnaravne ljubezni, imamo v početju Gospoda na veliki četrtek.

Pri Zadnji večerji je Zveličar, ki je bil Kralj, ravnal kot bi bil služabnik. Bil je Učenik, pa je ravnal kot učenec. Bil je Prvi, pa je pokleknil pred svoje podložnike kot da je zadnji od njih. Evangelij nam pripoveduje:

„Jezus, ki je vedel, da mu je Oče vse v roke dal, da je od Boga prišel in odhaja k Bogu, vstal od večerje, odložil vrhne oblačila, vzela prtljigo in se opasal. Potem je vlijel vode v umivalnico in začel učencem umivati noge in jih brisati s prtom, s katerim je bil opasan.“

Najnižje dejanje ponižnosti ni neskladno z dostojanstvom. Ako bi Zveličar ne bil napravil, kar je napravil tu, bi mi nikoli ne vedeli, da je v nebesih doma sočutje. Ponižnost vodi k Bogu, ker prihaja od Boga.

Apostoli so imeli prašne noge, ker so bili pripotovali po prašni cesti iz Betanije v Jeruzalem.

Pij VII. za ohranitev narodnosti

Dne 22. julija je papež sprejel zastopnike škofijskih uradov za izseljence, ki so se bili sestali v Rimu. V nagovoru jim je dal smernice za delo med izseljenci. Duhovniki morajo med izseljenci preprečevati raznarodovanje, to je asimilacijo, da se ta ne bo nikoli vršila na škodo naravnih, verskih in moralnih pravic in vrednot, ki so zelo tesno povezane z domovinskimi izročili. — *Družabna Pravda*, Buenos Aires.

NAROČNIKOM

Samo nekaj stotin vas je, ki vam je naš list res pri srcu in ga tudi s srcem prejimate.

Uprava dobro pozna tiste stotine — zmerom pravočasno pošljejo naročnino, dodajo za „sklad“ in še kakšno prijazno besedo napišejo. Tudi se zanimajo za oglase o knjigah in take reči. Bog jih živi in daj vse DOBRO!

Kako te stotine pomnožiti? So namreč druge stotine, ki list redno prejemajo, naročnino le z veliko težavo ob kakšni posebni prilož-

Umivati noge gostom, to je bilo opravilo za sužnje. Apostoli, sloveči okoli mize, so se vznemirili, ko je Zveličar nepričakovano prekinil redni potek večerje. Začuden so gledali, z odprtimi usti so spremljali njegovo početje, ko je odlagal oblačila. Kaj neki bo zdaj naredil?

Že same besede, ki jih uporablja evangelist, da nam pove zgodbo, pojasnjujejo vzrok, zakaj je Bog postal človek.

„Vstal je od večerje“, to se pravi, zapustil je naročje Očeta v nebesih.

„Odložil je oblačila“ — sleknil je svojo slavo božanstva in se izničil pred samim seboj.

„Vzel je prt in se z njim prepsal“ — oblekel se je v človeško naravo in bil za oči kot samo človek.

„Vlijel je vode v umivalnico“ — prislužil nam je studenec prerojenja.

„Brisal jih je s prtom“ — očistil je našo človeško naravo vsega umažanega in nas v novi čistosti predstavil Očetu. — *škof Fulton Sheen*.

OPOZORILO

Največ naročnikov izgubijo MISLI tako: Ljudje se preselijo in se ne zmenijo, da bi sporočili upravi novi naslov. Tudi taki tako delajo, ki imajo list plačan za naprej. Ni več sledu za njimi.

Uprava se sprašuje: Ali so naši ljudje res tako zanikerni, ali je pa list tako slab in zanič, da ga ne pogrešajo in jim je vseeno, če ga dobivajo ali ne?

Kdor ve odgovor na to vprašanje, naj ga nam sporoči.

nosti odrinejo ali pa sploh ne, bili bi pa zelo nejevoljni, če bi se jim list ustavil.

Bodimo si na jasnem: List živi samo od naročnine in „sklada“ in to samo tako dolgo, dokler je iz te blagajne kaj vzeti. Uredništvo in uprava delata popolnoma zastonj!

Sodimo, da je list zdaj že tako dober, da nas ni treba biti sram pred nikomer na svetu. Ostati bo pa mogel na tej višini samo, če se bodo stotine, omenjene v prvi vrstici zgoraj, vsaj potrojile. Ti, ki to bereš, ali se jim hočeš priključiti — ŽE DANES? — *Upravnik*.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Albury.—Moram reči, da imam MISLI zmerom rajši. Vsak mesec reško čakam na njih prihod. Ne kakor da mi manjka čtiva, zakaj berem lahko tudi v tujih jezikih, ali MISLI so mi posebno pri srcu in njih dopisovalci so mi kakor dragi znanci, čeravno osebno samo dva poznam: Gospoda Hribarja in Mačka. Vsa čast vsem, ki žrtvujejo svoj čas, da je naš list bolj zanimiv in pester. Naj še omenim, da je lačni mož v uganki skuhal kislo juho, ko je kuhal kis, loj, uho. Sem zadela, kajne? Prav lep pozdrav.—**Ivanka študent.**

Islington.—Sporočam, da smo se preselili iz Grete v Newcastle, ozioroma v Islington. Pred odhodom sem vse poslane knjige in časopise razdala v taborišču in tudi priporočila ljudem, naj se naroče na ta vse hvale vredni list MISLI in tudi na DUHOVNO ŽIVLJENJE. Sicer zaenkrat mislim, da še nobeden ni mogel tega narediti, ker moški še niso imeli zaposlitve. Je namreč prišlo precej nadaljnjih slovenskih in hrvatskih družin iz Bonegille. Povedala sem jim tudi, da pride na cvetno nedeljo k njim slovenski duhovnik g. dr. Mikula in sicer popoldne. Tudi jaz jih bom skušala še obiskati in ponovno poudariti pomen slovenskega tiska v daljni Avstraliji. Sedaj končam in lepo pozdravljam. Tudi Zlatka in Marijan lepo pozdravljata, vsak večer se pa v molitvi spominjamo urednika MISLI, da bi Bog dal zdravja in veselja še za mnogo let uspešnega dela. —**Marija Ratko.**

Sydney.—Nekaj bolj drobnih novic se je posrečilo nabrati iz naše metropole. Pretresla nas je nenadna smrt blagega rojaka Janeza Grassmeyerja, pa o tem je poročilo na drugem mestu. Zato tu samo iskreno sožalje težko prizadeti družini! — Imeli smo eno poroko: Franc Pavlovec, doma od Sv. Križa pri Čerkljah ob Krki si je izbral nevesto v osebi Marte Wilhelmii iz Bavarskega. Vodila bosta podjetje „Regina Milk Bar“ v Eppingtonu. Poroka je bila v St. Francis cerkvi, Paddington, 17. marca. Vse najboljšo! — Nekaj parov se pripravljajo za po veliki noči. Verjetno se bodo pokazali na zabavi v Paddingtonu ne velikonočni ponedeljek. — Ga. Milka Stanič, naša organistka, se je spet pojavila zdrava in čila ob orglah pri slovenskih službah božjih. Dobrodošla in Bog daj vztrajnega zdravja! — Slovenski duhovnik s sodelovanjem Slovenskega društva sta sklenila organizirati romarski izlet v čast Mariji Pomagaj na binkoštno nedeljo 25. maja. Izlet bo Watsons Bay, kjer bo najprej v cerkvi romarska pobožnost, nato piknik v parku pod vodstvom društvenikov. To je samo prednaznani, da si zaznamujete dan. — Na velikonočni ponedeljek ima Slov. društvo spet zabavo v Paddington Town Hall dvorani, v soboto 19. aprila pa v Slov. domu v in skot trgat e v.—**Poročevalc.**

VICTORIA

Melbourne.—Rad bi opomnil glede tega, kar mi v zadnjih MISLIH ne ugaja. Namreč v članku „O domobarnstvu“, ki ste ga povzeli iz „Slov. Države“. V članku so besede, ki močno diše po maščevalnosti. Sodim, da so nas komunisti s svojo maščevalnostjo že dovolj poučili, kam nas maščevalnost pripelje. Končno pa je gledati tudi na okus vseh naših bralcev, ki jih s takim tiskom samo odbijamo. Od sorojakov sem bil že opozorjen na tiste vrstice.—**K.K.**

Pripomba.—Letos je naš list uvedel novo rubriko: Ugotovitve in mnenja. Pod tisto rubriko je bil objavljen omenjeni članek. List MISLI se je že pred mojim uredništvom imenoval: Informativni list. Spremenil nisem, čutil

sem pa, da premalo „informira“. Zato sem letos posvetil eno stran zgolj „informiranju“. In sicer informiranju, kaj se bere drugod v tisku, slovenskem ali neslovenskem. Informacija je lahko podana v pouk, v premislek ali pa zgolj kot zanimivost. Urednik pod to rubriko samo obvešča, komentar prepušča bralcem. Lahko ga napišejo in pošljejo uredništvu — to ste storili Vi in ste naredili prav — ali ga pa obdrže zase in morda še za ožji krog svojih rojakov. Da bi pa urednik moral „gledati na okuse vseh bralcev“ — hm! Saj pravi pregovor celo o možganih: Kolikor glav, toliko misli. Glede „okusov“ so pa imeli stari Rimljani pregovor: De gustibus non est disputandum. Po naše: Pretresati okus — brezuspešen poskus! —**Ur.**

Traralgon.—Z velikim zadovoljstvom sem prejel list MISLI. Uga-

ja mi njegova urejenost in vsebina, pa že samo to, da imamo list v slovenščini, je zelo potrebno v mrzli tujini. Ko sem bil še doma, sem slišal, da imajo Slovenci v Avstraliji svoj list, več pa ne. Za njegovo ime sem zvedel v Nemčiji. O življenju naših ljudi v tujini so nam pa na kratko marsikaj povedali v Nemčiji prevz. škof dr. Rožman, ki so nas tam obiskali, preden so imeli zlato mašo v Kevelarju. List bom priporočal tudi drugim, ki ga še nimajo. Pošiljam tudi rešitev uganke.—**Bernard Zidar.**

QUEENSLAND

Ravenshoe.—Sporočam, da sem v redu prejel naročene knjige in po vrhu „Krščanski nauk“, ki ste mi ga poslali v dar. Tega sem posebno vesel, ker sem vedno želel imeti tak pouk o veri, ki so tudi slike notri. Moje želje so bile znane Bogu, pa me je uslišal. Tudi drugače Bog lepo skrbi zame, moram biti prav hvaležen. Tudi naša ljuba Mati božja in angelček varuh sta vedno z menoj. Se kar dobro razumemo. Res tudi meni ne gre vse gladko, včasih me zadene taka ali taka nadloga, pa mi misel na moje nebeške prijatelje pomaga, da se ne jezim, ampak rečem po domače: Bog se usmili duš v vicah. Tako obdržim mirno srce. Zdalj enkrat bom naročil tudi knjige sv. Mohorja, ker vem, da bo tudi v njih dosti lepega branja. Pristrčno pozdravljam. —**Vinc Rebek.**

„Prijatelj, v zadregi sem, posodi mi pet funtov.“

„Hm, znano je, da posojanje denarja poruši najboljšo prijateljstvo. Najino je pač tako veliko, da bi ga bilo škoda izgubiti zaradi borih pet funtov.“

„Imaš prav, posodi mi jih rajši deset.“

Pismonoša je pozvonil. Odprl mu je moški.

„Priporočeno pismo iz Južne Afrike za gospo Katarino Katarinič. Ali je to vaša žena?“

„Vse tako kaže.“

„Pokličite jo, mora sama podpisati.“

„Ni doma. Mudi se na pokopališču.“

„Kdaj se vrne, če smem vprašati.“

„Ne bi vedel povedati. Je že nekaj nad pet let tam.“

ČE STE SE PRESELILI,

sporočite na naslov MISLI spremembo takole:

Moji stari naslov.....

Moj novi naslov.....

Moje ime (krstno in družinsko).....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO!

SLOVENC V BRISBANU!

OBČNI ZBOR društva **PLANINKA** se bo vršil v soboto 3. maja ob pol osmih zvečer v mali B.A.F.S. dvorani (Board Room) 331 George St., City.

V primeru, da ob napovedani uri ne bo zadostno število navzočnih, se bo skupščina vršila istotam pol ure pozneje in bo sklepčna ob vsakem številu.

Člani, članice in njihovi slovenski prijatelji vljudno vabljeni.

TOVARNARJU

JANEZU GROSSMAYERJU

V SPOMIN

Janez Grassmayer-veder in delaven.

BRIDKO JE MED NAMI odjeknila žalostna novica, ki se je v jutru 13. marca iz Peshurst bliskovito raznesla po Sydney in Melbourne, med sorodniki, prijatelji, rojaki: Zadet od srčne kapi je Janez Grassmayer nenadoma preminul na vrtu svoje hiše. Naše sočutje je objelo hudo prizadeto družino, ki je bila kratko poprej praznovala očetov 58. in najmlajšega sina Jankota 21. rojstni dan. Zvečer se je družina z najožjimi prijatelji v kapeli pogrebnega zavoda zbrala k večerni molitvi ob odru, na katerem je prej neumorno delavni in vedro nasmejani Janez tako mirno, nevzdrumno spal pod križem med svečami. Šele tu smo se začeli prav zavedati, da je res ura slovesa.

Naslednje jutro je bila krsta prepeljana v župno cerkev St. Declan's, Peshurst, kjer sta V. Rev. Fr. J. Breen in g. dr. Mikula darovala žalno sv. mašo za dušo blagopokojnega. Velika udeležba žalnih gostov, slovenskih rojakov in avstralskih prijateljev, pri pogrebni svečanosti v cerkvi, pri sprevedu, na pokopališču Woronora je pričala o spoštovanju, priljubljenosti in ugledu, ki ga je g. Grassmayer vsepovsod užival. Cerkevne obrede in molitve je ob asistenci prec. p. Bernarda Ambrožiča in V. Rev. Fr. Breena opravil dr. Mikula, kipozna družino Grassmayer izza težkih let, ko je pregnan-

na iz rodnega mesta Tržiča, oropana svoje tovarne in vsega premoženja, našla zavetje in gostoljubnost v župniji Hodiše ob Vrbskem jezeru, odkoder so se Grassmayerjevi med prvimi povojnimi migranti priselili v Sydney, kjer so se pod spretnim vodstvom Janeza, s skrbno pomočjo njegove vzorne soproge in složno zvestobo otrok priborili zopet do zmernega blagostanja.

Pravilno je bila v nagrobnem govoru poudarjena trojna povezanost Janezova: s čudovito naravo Slovenije in Avstralije, potom družine in prijateljev s slovenskim narodom, po verski zvestobi z Bogom, večnim našim ciljem.

Venci in šopki cvetja sorodnikov in prijateljev, venec Slovenskega društva z narodnim trakom v pestri rožnati gredi, Janez, zagrinjajo Tvoj prerani grob in pričajo: Tod Te ne zabimo nikdar, tam pa na večno svidenje! Počivaj v miru božjem! — **Dr. S. M.**

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

Veliki teden odrešilnega trpljenja

Dandanes ga Cerkev praznuje tako:

Prvo nedeljo trpljenja ali po naše „*tih nedeljo*“ nas z vijoličastim prtom žalne pokore zastri križi, kipi, podobe v cerkvi opominjajo, da se bliža višek postnega časa in cerkvenega leta — veliki teden. Cerkev nam hoče predočiti Odrešenika, najprej križanega moža bolečin, potem pa zmagovalca nad grehom in smrtjo.

Cvetni petek srečamo Marijo, Mater sedmerih žalosti, da nas z materinsko ljubečo roko povede v skrivnosti trpljenja Jezusovega.

Sveta Mati, to Te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce!
Naj s Teboj sedaj žalujem, Križanega objokujem, ko v dolini solz živim.

Cvetno nedeljo, ki se imenuje tudi druga nedelja trpljenja, nedelja pomiloščenja, nedelja v palmah, se moramo vživeti v dejstvo, da je Kristus med nami, v naši sredi, mi pa smo njegovo ljudstvo, ki mu prirejamo zmagovalno pot. Spremljamo ga z Oljske gore v sveto mesto. Z vriskajočim slavjem obdani Odrešenik je na poti v trpljenje, ki ga nam v cerkvi predstavlja pasijon, zgodovina Jezusovega trpljenja, ter njegova skrivnostna obnovitev v sv. maši.

Ponesimo v cerkev oljčne vejice, palme, zelenje z našega vrta; navačajmo mladino, otroke, da tako store za celo družino. „Blagoslovljeno cvetje“ bomo potem čez leto spoštljivo hranili, zatakneli za križ. Tako nam bo lahko ohraniti miselnost svetne nedelje: „Slava Ti, hvala in čast, o Kralj naš, Kristus Rešitelj, ki Ti mladostni je svet klical hozana v pozdrav. Vsi veličamo Tvoje ime in vzklikamo: „Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem: Hozana na višavah!“

Veliki četrtek je nosil v stari dobi pomenljivo ime: „Rojstni dan kelih“ (Natalis Calicis), ker je Jezus pri zadnji večerji postavil dva med seboj tesno povezana zakramenta: Evharistijo in mašništvo. Sedaj se imenuje v bogoslužnih knjigah „Četrtek Gospodove večerje“. Zato je cerkev odločila, da se mora bogoslužje sv. maše in obhajila vernikov ta dan opravljati zvečer. Le v stolnih cerkvah je tudi dopoldan slovesna maša, pri kateri škof posveti ob navzočnosti vseh duhovnikov sv. olja: krstno olje, krizmo, bolniško olje. Od Kristusa, velikega duhovnika, in od škofa, namestnika Kristusovega, izhajajo vsi zakramenti, vsa posvečenja. Duhovniki in verniki, združeni s svojim škofom, so Kristusovi, kot je vsa katoliška cerkev povezana s papežem v skrivnostno telo Kristusovo.

Z večerno mašo velikega četrтка je sedaj v stolnicah združeno in v župnijskih cerkvah zaželeno simbolično, dejanje umivanja nog 12 starčkom ali mladeničem v opomin vsem predstojnikom, naj v ponižni ljubezni do bližnjega vršijo svojo službo, ter vsem vernikom, naj po Kristusovem zgledu tekmujejo med seboj v krščanski ljubezni, v delih duhovnega in telesnega usmiljenja!

Veliki četrtek se udeležimo večerne maše, da spričamo Kristusu svojo hvalečnost za Najsvetejši zakrament. Najgloblja hvaležna ljubezen pa najde svoj izraz v sv. obhajilu, kjer Kristus zbere in nasiti svojo družino pri družinski mizi božjih otrok. Tudi po maši bomo še pomolili ob ozaljšanem oltarju, kjer je shranjeno Najsvetejše. Ta oltar imenujemo „Jezusovo ječo“.

„V zakramentu vse sladkosti počastimo Jezusa, v novi daje nam skrivnosti kruh življenja večnega!“

Veliki petek, dan žalovanja, ko molče zvonovi, orgle, in je cerkev brez okrasja, je tudi javni praznik in tako se moremo prav vsi udeležiti bogoslužja, ki je preloženo na popoldanske ure. Ta dan se ne daruje sv. maša, ker se je veliki petek večni Veliki duhovnik Kristus sam na oltarju križa daroval Bogu Očetu. Sveti obredi so častljiv spomin starokrščanskega bogoslužja in pobožnosti prvih kristjanov ter sestojijo iz štirih delov. Najprej je bralna božja služba, kjer zavzema častno mesto poročilo o Jezusovem trpljenju, zabeleženo po svedoku sv. Janezu. Drugi del sestavljajo slovesne „prošnje vernikov“ za vse potrebe cerkvenega občestva, za zedinjenje ločenih bratov, za spreobrnenje Judov in nevernikov. Tretji del je pomenljivo bogoslužno dejanje: slovesno razkrivanje in čiščenje svetega križa, ki je bilo najprej v navadi v Jeruzalemu, kjer so čistili in poljubljali pravi križ Gospodov. Spoštljivo poljubimo križano Ljubezen.

„Zvesti križ, edino ti si plemenito res drevo!
Ni lesa, ki rasel, svetel, sad poganjat bi tako!“

Zato bomo tudi doma hranili znamenite križa na častnem mestu, v „bogkovem kotu“, in veliki petek prižgali pred sv. razpelom lučko hvalečnosti. Četrtni in najsvetejši del velikopetkovega bogoslužja je obhajilo (brez maše) duhovnikov in vernikov. Tako ne skažemo ljubezni le mrtvemu Odrešeniku na lesu križa, marveč tudi živemu Jezusu v presvetem oltarnem zakramentu. Da se udeležimo tudi molitve križevega pota in žalostnega rožnega venca v cerkvi ali pa te molitve opravimo doma v družini, nam nerekuje naša hvaležna ljubezen do Odrešenika.

Velika sobota je dan Gospodovega pokoja v grobu. Cerkevno bogoslužje se začne šele pozno zvečer in tako že prehaja v zarjo in slavo Vstajenja velike nedelje in je zato resnična Velika noč. Prvi del je blagoslavljanje ognja, luči, velikonočne sveče, krstne vode in se konča z obnovo krstnih obljub. Veselo prepeva diakon: „Veseli se, mati Cerkev, ki se bleščiš v siju tolike luči, in to svetišče naj odmeva v mogočnih glasovih ljudstva... O srečna krivda, ki je dobila takega in tolikega Odrešenika! O zares blažena noč, kateri edini je bilo dano vedeti za čas in uro, ko je Kristus vstal od mrtvih! To je noč, o kateri je pisano: In noč bo

Vesele Velikonočne praznike

svetila kakor dan in noč mi bo svetila v mojem veselju!“

Sledi slovesna maša velikonočne vigilije. Slavnostno zapoje orgle in zvonovi pri angelski glorijski in trikratni zanosni aleluji duhovnika odgovarja mogočni odmev zbora. Kjer imajo v cerkvi „božji grob“, kot je v navadi v srednji Evropi in tako v naši domovini, se po tej

slovesni maši vrši procesija Vstajenja z gomočnim pritrkavanjem, streljanjem topičev, prepevanjem velikonočnih pesmi, kot nam je vsem v živem spominu.

„Jezus naš je vstal od smrti, razveseli se, kristjan!...“

„Iz groba zmage gre častit, obdaja ga nebeški svet. Aleluja...“

Dr I. M.

SYDNEY!

Spovedovanje za veliko noč v st. Patrick's cerkvi, kjer imamo slovenske službe božje, na *veliki petek ob dveh* popoldne. Ob treh bomo molili *križev pot*, nato pridiga, potem spet *spovedovanje*. Veliki petek je tudi državni praznik, prav lahko pridete v velikem številu.

Ne odlašajte spovedi na velikonočno nedeljo, ko ne bo veliko časa!

Velikonočna služba božja s peto mašo istotam v nedeljo ob *pol enajstih*. Spovedovanje pred mašo od *devetih naprej*, ali maša se mora začeti točno!

Drugo nedeljo v aprilu letos ne bo slovenske službe božje v Sydneyu!

BLACKTOWN!

Ker je letos *prva nedelja* v aprilu velikonočna in bo slovenska služba božja v Sydneyu (in Brisbanu), bo v Blacktownu ob navadni uri slovenska služba božja na *belo nedeljo*, prvo po veliki noči.

SYDNEY! — NOVO, NOVO!

Na *binško nedeljo*, 25. maja, dan po prazniku *Marije Pomagaj*, bomo imeli *romarski izlet* popoldne k Marijini cerkvi v *Watson Bay*.

Pridiga, *pete litanije* in blagoslov.

P. KAZIMIRJU ZAKRAJSKU VEČNI POKOJ!

SAMO MIMOGREDE JA NAŠA marčna številka omenila, da je velezaslužni p. Kazimir umrl. Naj mu vsaj pričujoča številka, čeprav malo kasno, posveti nekaj več vrstic v spomin.

Rodil se je pred 80 leti v Preserju pod Žalostno goro prav blizu tam kot nekaj let poprej Anton Grdina, ki je zdaj že tudi mrtev. V duhovnika frančiškanskega reda je bil posvečen 1.1902. Po nekaj letih je odšel med izseljene Slovence v Ameriko. Leta 1908 je ustanovil nabožni list AVE MARIA, ki je kot „patrova flička“ prva leta kazal slabe uspehe, letos pa praznuje 50 letnico obstanka ves čil in mlad. P. Zakrajšek je doživel še prihod prve jubilejne številke v zlatem ovoju, kmalu nato mu je srce odpovedalo — zadel ga je srčna kap.

Leta 1926 se je iz Amerike vrnil v domovino in postal župnik nove župnije sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Tam je zgradil novo cerkev po načrtih arhitekta Plečnika, ki so jo, kot že poročano, nedavno podrli. Poleg svojih župnijskih poslov je zelo veliko deloval za izseljence vse do druge vojne. Tedaj se je spet napotil v Ameriko in ostal v Lemontu, na Ameriških

Po pobožnosti v cerkvi prosta zabava v bližnjem parku itd.

Natančneje bo o tej prireditvi poročala majska številka MISLI.

Zaznamujte si ta dan že zdaj, da ne pozabite!

MELBOURNE

Velikonočna služba božja ob 11. v. Burnley. Pred mašo *spovedovanje*.

Samo spovedovanje tudi v cerkvi sv. Frančiška (Elizabeth St.) na veliki petek in soboto od 7-8 zvečer.

ST. ALBANS

Spovedovanje veliko sredo od 7-8 zvečer.

Pete litanije na belo nedeljo (13. aprila) ob pol 5. popoldne.

GEELONG

Spovedovanje na veliki četrtek 6-7 zvečer in po obredih, ki se prično ob 7.

Spovedovanje zopet v soboto po veliki noči ob 7. zvečer.

Slovenska služba božja na belo nedeljo (druga v mesecu!) ob 10. Holy Family Church, Separation Rd., Bell Park.

BALLARAT

Spovedovanje za Slovence in Hrvate v katedrali sv. Patricka od 2-5 popoldne na *veliki petek*.

Brezjah, vse do smrti. Tudi Ameriške Brezje so bile v glavnem njegova zasluga. Ustanovila sta jih tik pred njegovim povratkom v domovino 1.1924 in 1925 on in rajni p. Hugo Bren.

Čeprav je p. Zakrajšek kakih 15 let, in to sredi svojih moških let, preživel v Ljubljani in si tam nabral velikih zaslug, je vendar njegovo ime in delo v prvi vrsti povezano s skrbstvom za izseljence. Izeljena Slovenija po vsem svetu se je ob smrti p. Kazimirja zavedala, da je izgubila enega svojih prvih — očetov. Slava mu! Bog mu bodi plačnik!

CEZ MORJE

„ZDAJ PA LE HITRO! Skoro osem je. — Si slišal?”

Mitja je nestrpen, Nini se ne zmeni za njegove klice. Ne more se negledati ladje. Tako velika je! Podoba nečesa daljnega, hrepenenje vzbujajočega. Stoji in jo še in še gleda.

„Čuj, bodi no pameten! Zamudila bova.”

Mitjo ladja kaj malo briga. Morje jih je polno in emigracija je vsakdanja zgodba.

„Nini, ti si sanjač!”

Pristopi in potegne zamišljene-ga sošolca s seboj. Težka vrvi, ki je ladja z njo privezana k obrežju, malce zaniha, se premakne, vzdrhti, pa se spet umiri.

Marko se pa ves teden čudno smeje.

„Nisi zadovoljna, Katja, da se končno odpravimo od tod?”

Neprestano govoriči tako in jo sprašuje. Nihče nima miru pred njim. Odkar so beguncem v tabornišču povedali, da čez teden odpotujejo, je Marko ves drug. Katja je nekaj časa ugibala, od kod tako vedenje. Zdaj ve: ne bosta odpotova skupaj. Katja mora še nekaj mesecev počakati. Zato je Marko tak.

„Glej, da boš mahala z robčkom ob slovesu. In na puščjic ne pozabi!”

Marko govoriči in se na široko pretega.

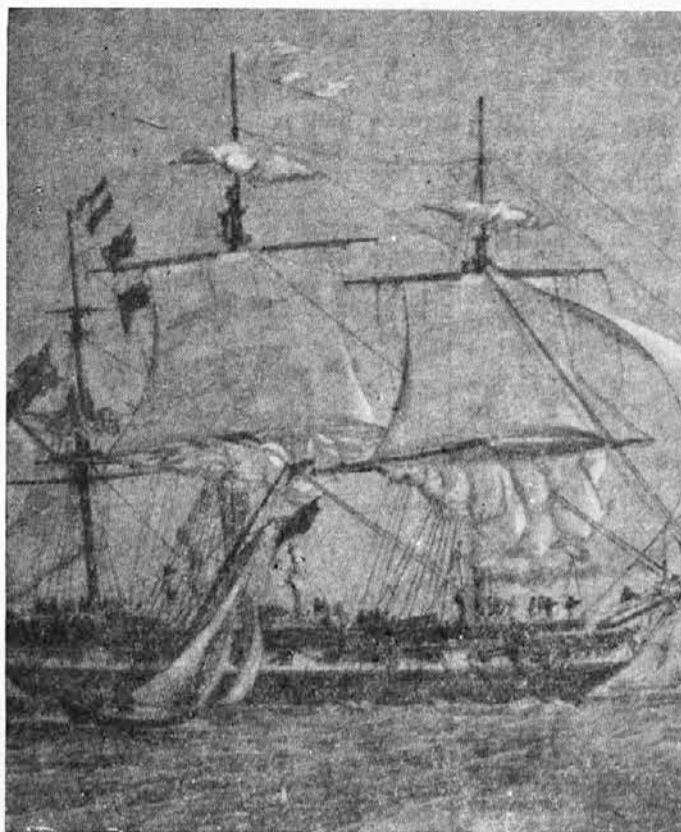
„Moj Bog, da bi bilo že vsega konec,” prosi Katja. Ne sliši več, kaj govore okoli nje. Ne ve več, da so se domenili, da pojdejo k morju pogledat ladjo, ki naj jih v nekaj dneh odpelje v tujino. Zasnežene gore so se ji hipoma skrivnostno približale in v megli s solzami zastrtih oči vidi svoj kraj . . .

Črni trn cvete. Katja stoji na skali tik pod Babjim zobom.

„Juhe!”

Svetla postava se sklanja preko ostre pečine in gleda blejsko jezero.

„Stavim, da bova videla, kako bo zanihal zvon v otoški cerkvi.” Katja se smeji.

TAKO SO POTOVALI „CEZ MORJE” PRED STO LETI IZ EVROPE V SYDNEY HARBOUR. BILA JE DOLGA IN PUSTA VOZnja . . .

SPODAJ JE PA SLIKA TISTE LADJE, KI SO JO V TRSTU TAKO RADOVEDNO OGLEDOVALI NEVINI PRIJATELJI . . . MORDA TUDI KDO OD VAS?

„Kaj, Mojca ali ne bo lepo?”

Svetla postava zabinglja z nogami preko skale. Mojca svari:

„Le pazi, da padeš, potem bo lepe!”

Mojca obmolkne. Utrga trobentico, pa ne ve, kaj bi z njo. Odlomi vejico črnega trna in jo grizlja. Nakremži se: Grenkoba pusta!

Čuj!

Hipoma vzvalovi jerzerska voda. Kot bi šel rahel dih preko nje. Mojca ne vidi ničesar. Sladko se zaziblje globok zvok in se odbije ob skalovju: Katja!

Mojca ne sliši ničesar. A Katja stoji ob skali in lica ji plamtijo. Mora se opreti na skalo. Tenko prisluškuje.

Trikrat priplava do skal zvonjenje, trikrat se vrne odmev. Katji je kot bi se voda kodrala. Na otoku je Marko. Trikrat je pozvonil. Nečesa si želi. Kaj prosi?

Mojca nekaj sluti, a Katja ve. Zato težko diha, zato tako tenko prisluškuje.

Mojci ni dosti mar. Odkruši drobce skale in vrže kamen v vodo. Kolecbarji se širijo vse preko jezera v čedalje večjih krogih. . . .

Peter hodi zamišljen pred Katjo, Markom in drugimi. Katja se zdrzne: še zavedela se ni, kdaj so obstali na obrežju.

„Tebi je lahko, Peter!”

Katja mora z nekom govoriti. Mora povedati tisto čudno občutje, ki bi Marka morda zabolalo. Nadaljuje:

„Sam si, Peter, nikogar nisi pustil doma — ne bo ti žal.”

Ob senčni obali je vse polno ljudi. Svetlo so oblečeni in nenehno govorijo. Tu je še naša zemlja, govornica je tuja, a z domačim prizvokom. In vendar je Trst tujina — samo posredno zatočišče pred velikim poletom v neznano.

Peter jo začudeno pogleda. Mogoče ni niti slišal.

„Kako?”

Katja razume.

„Ne saj mi ni žal. Saj moram v svet, da si ustanoviva dom in novo življenje.”

Peter ne odgovori.

Grenko je ne imeti nikogar. Vendar — sam tako lahko zapušča vsak kraj. Povsod te sprejmejo, a nikjer nisi doma. Nikjer ni srca, ki bi te pričakalo z ljubeznijo in toplo skrbjo. Ko greš proč, veš, da nisi nikjer zapustil bolečin. Nihče te ne bo pogrešal . . .

Pa vendar zdaj Peter zapušča vse: gozdove in travnike in bele hiše in kapelice in vegaste kozolce. Tisoč majhnih stvari. Lahko bo videl najčudovitejše dežele, umetne parke, čuda civilizacije. A vse ni vredno ene travniške marjetice, enega prgišča bornih robidnic, ene krepke dlani, ki ti stiska roko in veš da ti je brat in rojak. . . .

Mala Barbka vleče mamo:

„Kaj ne boš barvala pirhov, a, mama?”

Mama ne utegne. V novi domovini preko morja, tam jih bo.

„Oh, pa tisti niso pravi, tisto ne velja,” ugovarja Barbka. . . .

Peter gre nazaj v svojo sobico, na svoj pograd. Med ljudmi hodi, a gleda v tla. Po bližnjicah teče tja. Ne more gledati ljudem v lice. Polni so občutja pripadnosti zemlji, ki je na njej njih dom. Imajo svoj kraj, imajo mir.

Ko vžge luč, vidi, da ni sam. Tiste preproste domače risbe na steni, drobni spomini iz rojstne vasi, obrabljena knjiga na odeji. Vse mu kliče: ostani. Peter ječi. Z obema rokama pritiska na senca: O, pridi, mladost, pridi, moja pomlad, da morem zdržati! Sončni dnevi brezskrbnosti, vrnite se!

Narahlo potrka na vrata.

„Jaz sem, Peter! Katja.”

Nekoliko v zadregi je. Rada bi se opravičila zaradi tistih besedi tam pri morju. Ne ve, kako bi pričela. Peter ji bere v misli.

„O, kaj bi tisto! Vsem nam je težko, čeprav smo si tega dneva želeli. Katja, vsem nam je hudo.”

Katja ne ve odgovora. Ne pove, da bi hotela v tem hipu nazaj k otoški cerkvi, da bi zvonila . . . Toda česa naj bi si želela, moj Bog, česa?

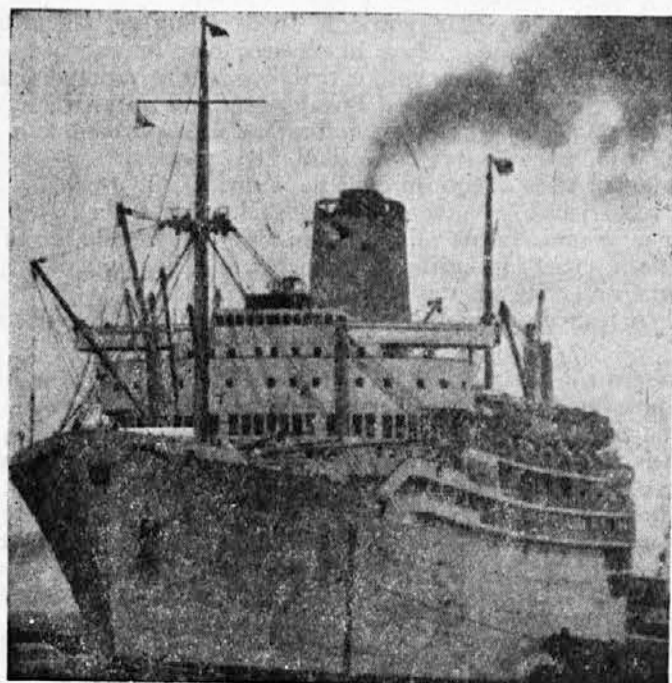
Zdaj molčijo. Vsi. Peter in Katja in Marko in celo Barbka. Čez dva dni . . .

Saj bo lepo tam daleč. Mora biti!

Temno je. Tržaškemu svetilniku odgovarja v noči piranski. Po jodu in morju diši. Veter prinaša od nekod čudne melodije starinskih orgel.

Moj Bog, kdaj bo minil veliki petek? Kdaj bo prišla tretja ura, da se pretrže zagrinjalo od vrha do tal? Da bo tudi naš rod povelečan, da nam vstane blagoslovljena velika nedelja!

Neva Rudolf.

UGOTOVITE IN MNENJA

Dulles, zunanji minister ZDA

Dulles ima dvojni razlog, zakaj odklanja ponujanje miru od strani Rusije. Dokler se (Amerikanci) bojimo vojne, se oborožujemo in imamo dobro zaposlitev. To vzdržuje naše blagostanje. Dokler se mi oborožujemo, mora tudi Sovjetija izdelovati orožje, ne more proizvajati potrebščin za vsakdanjo porabo svojih ljudi. Tako ostaja ruski življenjski standard zelo nizek. Ta okoliščina, upa Dulles, bo izpodmaknila tla sedanjim sovjestkim voditeljem. Tako Dulles ubije dva tiča z enim kamnom. — E. F. Heddon v reviji „Newsweek“.

Koledar Mohorjeve družbe

Letošnjemu koledarju daje dokumentarno vrednost predvsem poročilo tajnika Družbe msgr. dr. J. Hornbocka o nastanku in rasti obnovljene Mohorjeve družbe po drugi svetovni vojni. Dve svetovni vojni s svojimi političnimi preobratoma sta temeljito spremenili gospodarske, kulturne in politične razmere v pokrajinah, kjer žive Slovenci. Prav posebno kruto pa je v življenje Slovencev na Koroškem posegel nacizem, ki je potepal v tla slovensko besedo, zaplenil premoženje Mohorjeve družbe ter dal na grmadi zažgati vso zalogo Mohorjevih knjig. Že je izgledalo, kot da se poteptano slovenstvo ne bo več moglo dvigniti na noge z lastnimi silami. Pomoči s strani tistih, ki so imeli moč in oblast, ni bilo od nikoder, pač pa prikrito ali odkrito nasprotovanje. Toda združili so svoje sile ponižani in poteptani ter pregnani. Po prvih tavajočih korakih je v upognjemem, a ne zlomljenem deblu začela rasti življenjska moč. Ko danes beremo o rasti Mohorjeve družbe, ki je v povojnih letih razposlala

med Slovence na Koroškem, v Trstu Gorici, v Franciji, Holandiji, Belgiji in Nemčiji, Angliji, Ameriki, Kanadi, Argentini, Avstraliji, Afriki in Aziji skupno 374.000 knjig in 30.000 brošur, je to res zgodba o prerobenem ptiču Feniksu, ki se je iz ognja sovraštva dvignil zaradi svoje žive vere in neuničljive volje do življenja. Je to delo pokojnega prelata Podgorca ter njegovih imenovanih in neimenovanih sotrudnikov, med katere spadajo vsi tisti, ki so bodisi z delom, darovi ali nakupom knjig pomagali Družbi na noge. — „Naš tednik — Kronika“.

Vsak je svoje sreče kovač

Prvo, kar morajo vedeti vsi novi naseljenci v Kanadi, je to, da tudi v Kanadi ne pade sreča kar iz neba v naročje. Najbolj so v Kanadi razočarani tisti, ki so si to deželo predstavljali čisto po svojih željah: kako jih bodo na kolodvorih pričakali zastopniki kanadskih oblasti; kako jim bodo takoj dali primerno zaposlitev in dobro plačo; kako se bodo angleškega jezika mimogrede naučili in imeli v nekaj mesecih to, kar imajo tisti, ki v Kanadi in Združenih Državah leta in leta trdo delajo.

Kdor je prišel s takimi predstavami v to deželo, je seveda namesto nove sreče doživel le nova razočaranja. Huda so razočaranja, ko premnogi iščejo dela, pa ga ne najdejo — največkrat zaradi neznanja angleščine, večkrat pa tudi zaradi brezposelnosti, ki se vedno znova pojavlja ob velikem številu novodošlih.

Vse to vzbuja v novodošlih razočaranja in malodušnost. Marsikomu upade pogum, češ v tej deželi ne bom nikoli našel sreče — ogojčevala me je za vse moje upe. Ka-

kor je prej preveč pričakoval, takoj zdaj premalo pričakuje. Zato sanjači v tej deželi propadejo. Uspejo pa tisti, ki imajo v sebi dovolj moči, da se pogumno spuste v trdote življenja in si začno srečkovati — sami.

Te dežele so dovolj bogate za vse, ki imajo voljo in sposobnosti za delo. O tem pričajo priseljenci raznih narodnosti, tudi Slovenci, ki so se v teh deželah dobro uveljavili in v svojem življenju dosegli lepe uspehe. — Rev. J. Kopač v „Božji Besedi“, Toronto.

Globlje razumevanje verskih resnic

Temeljni verski nauk in življenje po veri ni težko razumeti. Vsak šolar, ki zna katekizem, ve, kaj katoličani verujemo in kakšne zapovedi imamo. Vendar odrasel človek ne bi smel biti zadovoljen samo s tem, kar se je naučil v ljudski šoli. Ko nam potekajo leta življenja, bi se morali potruditi, da se bolj temeljito poučimo o verskih zadevah in jih tudi bolje razumemo.

Kar nam je Bog razodel, seveda sprejemamo za resnico. S tem nam pa še ni pojasnjeno vse, kar bi radi vedeli. Večkrat stojimo pred uganko, ki ji ne vemo odgovora, čeprav imamo v malem prstu vse, kar je Bog razodel. Tedaj si moramo misliti, da Bog ni vsega razodel, kar ve. Zakaj ni razodel več kot v resnici je, ga ne moremo klicati na odgovor. On je Bog, mi smo njegove stvari.

Če nam Bog ni povedal vsega, kar On ve, ali kar bi mi radi vedeli, nas ne sme begati. Dejstvo, da ne vemo vsega, nič ne zmanjša veljave onega, kar iz božjega razodetja vemo.

Celo od resnic, ki so nam razodete, je marsikaj takega, kar nam je Bog razodel kot dejstvo, do dna pa razume take resnice edinole On sam. Moramo se sprijazniti z dejstvom, da je naš razum ustvar-

jen in zelo omejen. Samo neustvarjen razum, kot ga ima Bog, more priti vsemu do dna. Naš pa ne. Toda, kar je nam mogoče, da s svojim razumom zajamemo, moramo skušati zajeti.

V to svrhu bi jaz priporočil vsakemu odraslemu katoličanu knjigo „This is The Faith“, ki jo je spisal Francis J. Ripley. Kdor je to knjigo dobro proučil, bo gotovo razumel o veri vse, kar se da razumeti. — Dr. Rumbel v „Catholic Weekly“.

Rusija — duhovna velesila

Ko je posebna komisija poslanske zbornice za protiameriško udejstvovanje zaslišala newyorškega pomožnega škofa Fultona J. Sheena, je izjavil, da bo komunizem v Rusiji propadel. Ko se bo to zgodilo, bo postala Rusija „eden velikih duhovnih in moralnih narodov sveta.“

To se bo zgodilo, ker je komunizem v Rusiji obnovil smisel za disciplino in predanost nalogi. Prav te lastnosti pa na Zapadu pojemajo.

„Z resnično krščanskega vidika se je primerilo v krščanstvu moderne dobe, da smo ločili Kristusa in Njegov Križ. Zapadni svet ima do neke mere Kristusa — brez križa.“

„Komunizem je privzel križ — brez Kristusa. Če sprejmete križ brez Kristusa, dobite tiranijo in koncentracijska taborišča . . . Tak je verski položaj danes na svetu.“

„Kdo je bližje končni združitvi obeh — združitvi Kristusa in Križa? Ne Zapad s svojim nališpanim, cenenim in sentimentalnim Kristusom brez križa. Bližje je Rusija s svojim križem, ki zaenkrat ni na njem Kristusa. V 50 ali 100 letih bo postala Rusija ena največjih duhovnih in moralnih sil na svetu.“ — „Slovenska država“, Toronto.

potu svojega obraza boš svoj kruh jedel? Saj približno tako je rekel. — Daj Sveto pismo sem — no, ni treba, je že tako. — Možu je dejal, zdaj razumeš!“

„Zdaj ra umem,“ je pritrdila žena, ki je ni vznemirjala zemlja, temveč strah, da se njen sin edinec ne vrne. Videla in videla je možu v dušo, da se sam tudi boji, da išče prav v tem tolažbe, ko njej razlaga. Pa vse njegovo razglabljanje o opravičevanju uin potrebi vojne je ni niti od daleč toliko zanimalo kakor misel, zakaj jih mora toliko in toliko pasti, da toliko in toliko drugih potem brez skrbi in v prostosti živi. A sirote in vdove v bedi in pomanjkanju. V bedi in pomanjkanju. In če ne v bedi in pomanjkanju, vendar vsaj osamljeni, brez očeta, brez moža. In drugi? Ali bodo drugi vedeli ceniti to žrtev, ra umeli njihovo trpljenje? Stara žena se je spomnila besed častitljivega pridigarja: „In če grešniki ne delajo pokore, jo bodo nedolžni mesto njih, jo bodo dojenčci na posušenih materinih prsah, jo bodo nedolžne žene v joku posušenih solz.“ S sveto tolažbo je sprejela v srce te besede, da si se ji je vrnila misel: „Koliko nedolžnih in dobrih bi bilo več, če bi imeli očeta, koliko obupanih in zavrženih bi bilo manj, če bi imele še moža. Zato bodo morali čisti in sveti delati še večjo pokoro, nedolžne žene nositi še hujšo bolešt . . .“

„Kaj naj še napišem?“ jo je zmotil mož v njenem premišljevanju, ki ji je odkrivalo vedno bolj jasne resnice in skrivnosti. Ko je začutila kak izhod iz svojih zamotanih misli, je bila za hip, za majnen trenutek potolažena. Če je bila sama, je zdrknila na kolena in molila: „Pošlji meni, dobri Bog, pokoro, da je ne bo drugi trpel zaradi mene!“

„Kaj še?“ je ponovil mož.

„Piči, da je meni dolgčas, da sem žalostna.“

„Vidiš, in dejal sem, da ne smeva. Ti si pa solze nesla kar v vedru naprodaj: ‚Ljudje moji, kupite sveže solze, ki sem jih potočila za sinom,‘ tega ne smeva. — Nikar, no, saj nisem nič hudega mislil, mati,“ je dejal, ker je videl, da se je obrnila v stran. „Človek je včasih neroden.“ — Starcu je podhrtevala ustnica, obrisal si je očala. „Kar zamegli v tem vlažnem vremenu,“ se je opravičeval. „Ko bi zaprla okno.“

Žena je dvignila svoj solzni obraz in pridušeno dejala: „Ali ni zaprto? Meni se zdi, da je . . .“

A možu se je bilo zameglilo tudi oko, kajti obrisal si je čelo, potem lice. „Zmerom pravim, kjer so ženske, je jok. Zakaj jočeš, mati?“

Njej je padlo šivanje na tla, slonel je na stolu in ihtela; v srcu

se ji je vzbudila velika žalost in usmiljenje do moža. „Ti ubogi, sam trpi, sam se boji, pa bi rad tolažil!“ Videla je bila solzo na njegovem licu in čutila, kako mu glas podrhteva.

„Moj Bog, zakaj poč jočeš? Z medaljo se vrne. Glej, še to moram napisati, da se povrne odlikovan . . .“

Slišalo se je ihtenje matere, na okno je pljuskal dež, megla je ležala pod oknom.

„Ne, tega ne smem zapisati. Smejali bi se, če bi ne bilo res. To moram črtati. Pravzaprav v zadrego bi jih spravil, ker so predobri, da bi se smejali. Rekli bi: ‚Pisal si pismo, — pa bi se spomnili, da sem pisal o medalji. Zardeli bi. Vsak nima sreče, da bi bil odlikovan. Nekateri bi pa morda nevede čestitali; vseh bi nas bilo potem sram. ‚Ne zameri, Urban, ali nisi pisal?‘ Jaz bi dejal: ‚Oprostite, to sem kar tako, oprostite!‘ In kar tako mož ne piše! Strašno sitno bi bilo, sila nerodno. Če pa pride: ‚Njih Veličanstvo, presvetli cesar, je izročil Janezu Lipniku zlato kolajno . . .‘ bodo kar sami čestitali. Če bi jim zdaj pisal, bi morda kdo rekel, kdo, ki me ne pozna, da sem častihlepen. In v zadrego bi jih spravil . . . Kaj pa naj napišem, mati?“ je vprašal. Govorjenje mu je dobro delo; čutil je, da mu je otožnost odlegla.

„Preberi, kaj si žel!“ je dejala.

In bral je: da je Janez v vojski, da je pri ‚mladem gospodu‘. — „Kar odvaditi se ne morem,“ se je posmejalo. „Odkar ni več starega, je mladi gospod,“ — da je pri gospodu, da upa, da ne bo treba rešiti gospoda, kakor je on sam (namreč Urban) rešil starega gospoda. Prav nič ne želi gospodu nevarnosti — Bog ne daj! — a vendar: če bi bilo treba in bi nanoslo . . . če bi nanosla nesreča, da ve, kako bi sin Janez storil gospodu svojo dolžnost, „kakor sem jo jaz sam. Sicer Vam je že vse znano!“ Ko je to prečital, je preložil levo nogo, „v kateri je tičala krogla, takrat, ko . . .“ na desno . . . „Mi nismo boječi . . .“ „Ne,“ je dejal, „rekli bi, da se hvalim.“ „Janez ni boječ . . .“ je popravil. Nato je sledilo tisto o dedu, o očetu in sinu. In obrnivši se k ženi, je dejal: „Lahko bi tudi zapisal, da upam, da bo tudi Janezov sin vojak. — Ko se vrne, se more takoj oženiti,“ je poudaril.

„Tega ni treba!“ se je nasmehnila žena.

„Kaj oženiti?“ je vprašal malo jezno.

„Ne, pisati, mislim.“

Sem Kranjčičev Jurij . . .

„Can I help you?“
Ona pa nič. Zardi in pogleda drugam.

„Kann ich helfen?“ sem vprašal.
Nič, še obrnila se ni.

„Posso ajutare?“

Nič — samo odmika se mi. Ker nisem znal nič več jezikov lomiti, sem stopil za njo in že zinil, da bi kar po slovensko vprašal. Tedaj zapazim, da je od nekdaj stopil policaj in me nekam čudno sumljivo pogledal. Zaprl sem usta in se za korak umaknil. Policaj je stopil k dekletu, ki ga je z enim samim velikim pogledom oplazila in spoznala, da je „mož postave“. Seže v žep, pokaže nekak listek in pravi: „Taksi“.

Policaj je uslužno pomignil tak-siju in moja znana neznanka se je odpeljala. Policaj mi je privoščil še en pogled, ki se mi je zdel precej zmagoslaven. Nato sem z dolgim nosom odšel in nikoli mi ni prišlo na misel, da bi mogla biti „božja volja“ drugačna kot je o njej sodila Rozina. Sicer res nisem vedel za Rozinino mnenje, ampak moje je bilo enako.

Minilo je leto in več, ko dobim letošnje marčne MISLI in berem o „kraškem štoru“. Nihce si ne more predstavljati, kako je grmel v moji duši in razbijalo v mojem srcu. Rekel sem si: Na vsak način moram zvedeti, kdo je ta Rozina Potica. Bog ve, Bog ve, morebiti — mi je namenjena . . . Saj se na svetu gode čudne prečudne reči. Če jo bo le urednik hotel izdati? Gotovo to ni njeno pravo ime . . .

Po kratkem premisleku sem se obrnil na gospo Drago Rožarjevo, ki „posreduje“. Njej sem dosti

laže zaupal vso zadevo, z uredniki nimam rad posla. S težavo je izvlekla iz urednika Rozinin naslov, ime je pa itak pravo. Pisala ji je in dobila dovoljenje, da se ji jaz naravnost oglašim. Napisal sem ji pismo, tako lepo in iskreno, da sem bil prepričan: Ne more se potajiti, če le še ni oddana . . .

Teden dni sem čakal na odgovor. Mislite si, kako težko, kako neizmerno težko! Zdelo se mi je, da se je čas ustavil in da za vsakim dnem nastopa spet in spet isti dan.

Končno je odgovor prišel in od tistega hipa je čas stekel, da sva ga komaj dohajala. Od tedaj sva bila namreč dva, zakaj Rozina še ni

imela nič ugledanega, srce ji je bilo svobodno in je začelo utripati — zame. O, moja ljuba, moja sladka Potičica!

Kar brž sva se domenila in uredila, da bo poroka v torek po cvetni nedelji. Prej ni bilo mogoče, pozneje tudi ne, ker hočeva za veliko noč že skupaj peči potice in kolače. Poroka bo bolj skrivaj, tako sva sklenila. Ker se pa zavedava, da bi bralci MISLI radi poznali par, ki se je tako čudno našel, dajeva v list oglaš, ki ga vsi preberite in se po njem ravnejte. Rozina, takrat že gospa Kolačeva, bo sama povedala, da je ni nič več sram zaradi tistega šilinga . . . —
Orehko Kolač.

ROZINA POTICA in OREHKO KOLAČ

vabita vse na

SVATOVŠČINO

Slovenski dom, 121 Queen St., Woollahra
V torek po cvetni nedelji 1958

Zacetek ob 7. zvečer

Jedace in pijace dovolj

Uganka rešena

Lačni je skuhal kislino juho.

Prva je poslala rešitev ga. Ivanka Torbica, Mayfield, in prejela za nagrado knjigi: „Dokjer je dan“ in „Slovenci na Angleškem.“

Prav so odgovorili tudi naslednji:

Emilija Rutar, Sydney, Silva Kazanski, Adelaide, S. Stemberger, Swan Reach, Vic., Bernard Zidar, Traralgon, Vic.

★ ★ ★

Jezikovna vaja — dognana

Prva je poslala pravilno rešitev ga. Silva Kazanski iz Adelaide. Prejela je za nagrado vse tri zvezke dr. Ahčinove SOCIOLOGIJE.

Enotni — intone (intonirati);
oreh — hero (junak);

rešim — miser (skopuh);
kri — irk (jeziti);
reven — never (nikoli);
nori — iron (železo);
dekan — naked (nag, gol);
klub — bulk (sklop, gmota);
trapa — apart (narazen);
tuj — jut (napušč, pomol);
šivam — mavis (drozg);
Emile — lime (apno);
tih — hit (udariti);
gol — log (hlod);
krik — kirk (cerkev);
mir — rim (rob, obroč);
pol — lop (oklestiti);
reva — aver (trditi).

Prav so rešili tudi: Marjan Hrvat, Ballarat, Vic., Franica Štibilj, Hampton, Vic., Ivanka Student, Albury, Franc Vidic, Seaton Park, S.A., Slavko Tajnšek, W.A.

„Say ne bom: Janez bo moral sam zrasti in še prej, še prej se roditi, to je glavno.“

„In zdaj je tisto o medalji, kar je črtano, mati, ker človek mora biti oprezen . . . Potem bom moral še enkrat prepisati. Še en papir je. Človek mora odposlati snažno in čedno. Kaj bi še pisal?“

„Da smo v gradu sami; stara gospa je odšla v toplice, zapiši! In mlada je še zmerom pri očetu, to jih bo zanimalo.“

„Naj bo, še to! In da mlade niti ne poznamo.“

Res, mlade gospe niso poznali; mladi jo je poročil tik pred vojsko in stara grofica se je bila odpeljala na njen dom, kjer je sin in nevesta nista mogla obiskati. Takrat si je Urban mislil: Janez je pri gospodu, in ko se vrne, se bo poročil tudi on, gospod ga bo postavil za oskrbnika mesto očeta, sam — namreč Urban — je sklenil, da poprosi za miren kot v gradu do smrti.

Končal je tudi stavek o gospe ter se vnovič ozrl v ženo, ko je zaropotal na dvorišču voz in takoj nato zabrnel zvonec.

„No, in sedaj me kličejo! Kdo bi prišel v tem vremenu? Stara gospa ne, ker bi prej pisala, vsaj teden dni prej. In v takem času!“

Oblekel si je jopič z zelenkastimi našitki.

Novo, čisto ruto mi daj!“ Odložil je naglo očala, postavil se pred zrcalo, privihal sive brke in nato oddrsal po stopnicah. Kadar je bilo slabo vreme, je vselej malo povlekel z nogo, „v kateri je bila takrat krogla.“

Žena je stopila k oknu.
„Nihče ni naznanil, da kdo pride,“ si je mislila in strmela na dvorišče. Voz se je bil ustavil prav pod pokritim vhodom.

„Nič se ne vidi! Moj Bog, kaj bi kdo rekel, če bi me videl, da tako prodajam zijala.“ Bilo jo je sram. Stopila je k ognjišču, kjer je tleta žerjavica. „Še zijala prodajati!“ se je hudovala sama nad seboj. „Pa le, kdo je prišel v tej megli in dežju?“

Parkrat se je napravila po stopnicah, da bi koga srečala, a se je vselej premagala. „Za moja leta se radovednost ne spodobi.“

Zapihala je ogenj in pristavila lonec, da bi kuhala večerjo. „Da bo že na mizi, ko se vrne!“ Brisala si je oči, ker ji je dim udaril v obraz. „Ko se gospod vrne, bo treba novega,“ si je dejala in gledala razmrnjeno ognjišče. „In še eno mizo! Z zelenim prtom jo pokrijem.“ Zakaj ravno z zelenim, tega ni vedela. „Da bi bilo vsaj kmalu vojske konec! Takrat se oba vrneva z medaljami.“ Polile so jo solze. Če ni

bilo moža, je iskala pogosto tolažbe v solzah. „Tudi če prideta brez medalje, samo da se vrneva živa in zdrava. Dobro je, da je za slugo, vsaj ni tako v nevarnosti,“ se je tolažila. „Moj Bog, in toliko časa nič ne piše.“ — „Iz vojske ni časa pisati in tudi vsako pismo ne pride. Treba potrpljenja,“ jo je tolažil mož. „Seveda sta zdrava in živa, sicer, ali ne veš, sicer bi bila v izkazih!“ Da so izkazi stari, tega ji ni povedal. „Da, da drugače bi bila v izkazih! Moj Bog, kako je to hudo!“

Moža ni bilo. Stopila je k oknu; voz so bili že odpeljali. Stanovala sta v širokem stolpu, odkoder se je videla na en kraj lopa, na drugo stran je zakrivala gosta megla razgled na gore. Na široke kostanje je lil dež, voda se je zbirala v kotanjah, čisto spodaj je bila svetla lisa med drevjem; motno jezero se je belilo skozi mračno in zamegleno ozračje. V ozadju se je tlačila megla v dolino in se vlekla preko temnih smrekovih gozdov, ki so se tupatam črnili iz sivine. Nad pokrajino je ležal moker mraz, kakor še nikoli v tem času.

„Večerja bo zanič, če jo zdaj odstavim; moram vsaj pogledati, kje tiči!“ Mračilo se je. Prižgala je luč in nato odprla vrata na stopnice. Ravno takrat je priklesal po njih mož.

„Kdo bi si bil to mislil! Mati, in nihče tega ne pove; nič ne sporoči. Vse je v neredu in pomisli, še nocoj se pripelje gospa, ne gospavdova, mlada gospa pride. Sam ne vem, od kod se je vzela in zakaj. Vse je v neredu, vse križem. Pripravili smo sobo. Treba mi bo nazaj. Tako, za pol ure. In kaj bo delala tu sama?“

Žena mu je oddelila večerjo, on pa je zmajal z glavo. „In če je res, mlada niti jezika ne razume. Kdo jo bo umel? Tuje ljudi ima se seboj, pravzaprav so samo trije; nekaj govorijo, pa kdo jih ume? In kakšen je njen služabnik. Saj ne rečem nič, a kljub temu: obraz njegov, — kdo bi opravljaj!“ Hotel je reči: „ . . . je kakor svež svinjski mehur, napihnjen in mozoljast,“ pa je zamolčal in dejal: „Ta zna par besed, pa se mu jezik vali kakor polsurovi štruklji. In kdo bo govoril z gospo, če res ne zna našega jezika?“

Ni še dobro povešerjal, ko se je prikazal na vratih obraz „kakor svež svinjski mehur“, ki je z glasom, kot bi požiral surove štruklje, naznanil, da se pelje gospa že po drevoredu.

Lipnik si je obrisal ustnice in odšel takoj za njim. Žena je bila vsa presenečena in osupla.

„Torej mlada gospa!“

(Dalje.)